

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A6-0414/2005

16.12.2005

VERSLAG

over de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Commissie constitutionele zaken

Co-rapporteurs: Andrew Duff en Johannes Voggenhuber

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....	3
BRIEF VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN.....	10
BRIEF VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME.....	11
ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN.....	12
ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE.....	18
ADVIES VAN DE COMMISSIE REGIONALE ONTWIKKELING.....	21
ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING.....	24
ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR EN ONDERWIJS.....	28
ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN	31
ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	35
ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GENDERGELIJKHEID	38
ADVIES VAN HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ.....	41
ADVIES VAN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S	56
PROCEDURE.....	65

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie (2005/2146(INI))

Het Europees Parlement,

- gelet op het Verdrag van Nice,
- gelet op het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 12 januari 2005 over het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa¹,
- gezien de verklaring van 18 juni 2005 van de staatshoofden en regeringsleiders over de ratificatie van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa, die werd afgelegd tot besluit van de Europese Raad van 16 en 17 juni 2005,
- gelet op het Verdrag betreffende de toetreding van de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie,
- gezien de op verzoek van het Europees Parlement² uitgebrachte adviezen van het Comité van de regio's van 13 oktober 2005³ en van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 26 oktober 2005⁴, over de denkpauze,
- gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie constitutionele zaken en de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, de Commissie industrie, onderzoek en energie, de Commissie regionale ontwikkeling, de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling, de Commissie cultuur en onderwijs, de Commissie juridische zaken, de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A6-0414/2005),

overwegende dat

- A. het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa op 29 oktober 2004 door de staatshoofden en regeringsleiders van de vijftientig lidstaten is ondertekend en door de Europese Raad in zijn verklaring van 18 juni 2005 opnieuw is bevestigd,
- B. de Grondwet is opgesteld door de Europese Conventie, die, in vergelijking met eerdere voorbereidingsprocedures voor nieuwe verdragen, een ongekennde mate van openheid, pluralisme en democratische legitimiteit heeft bereikt,
- C. het Europees Parlement de Grondwet met een meerderheid van meer dan twee derde van de uitgebrachte stemmen heeft goedgekeurd als zijnde "een goed compromis en een enorme

---

¹ PB C 247 E van 6.10.2005, blz. 88.

² P6_PV(2005)09-06, nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd.

³ CdR 250/2005 def., nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd.

⁴ SC/025 - CESE 1249/2005, nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd.

verbetering van de bestaande Verdragen" en van oordeel is dat de Grondwet "voor de toekomstige ontwikkeling van de Europese Unie een stabiel en duurzaam kader zal vormen dat verdere toetredingen mogelijk maakt en tegelijkertijd, in zijn resolutie van 12 januari 2005, procedures bevat voor een herziening, indien noodzakelijk",

- D. de in het grondwettelijk Verdrag vervatte hervormingen mede zijn bedoeld om de gevolgen van de uitbreiding van de Unie op 1 mei 2004 op te vangen, en dat het welslagen van deze en toekomstige uitbreidingen zonder de ratificatie van een constitutionele regeling in het gedrang worden gebracht,
- E. dertien lidstaten¹, die een meerderheid van de lidstaten van de Unie vertegenwoordigen, de Grondwet sindsdien in overeenstemming met hun eigen grondwettelijke bepalingen (o.a. door referenda in Spanje en Luxemburg) hebben geratificeerd,
- F. Frankrijk en Nederland de Grondwet, na daarover respectievelijk op 29 mei en 1 juni 2005 referenda te hebben gehouden, niet hebben geratificeerd – met het resultaat dat het ratificatieproces in de overige negen lidstaten vervolgens is gestagneerd,
- G. krachtens artikel 48 van het Verdrag betreffende de Europese Unie de Grondwet pas in werking treedt nadat zij door alle lidstaten is geratificeerd,
- H. Verklaring 30 bij het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa het volgende bepaalt: "[...] indien vier vijfde van de lidstaten het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa twee jaar na de ondertekening ervan hebben bekrachtigd en een of meer lidstaten moeilijkheden bij de bekrachtiging hebben ondervonden, de Europese Raad de kwestie bespreekt.",
- I. het noodzakelijk is de landen en hun bevolkingen ernstig te nemen, of zij nu de Grondwet hebben geratificeerd of niet, en grondig te analyseren welke redenen aan de negatieve resultaten in Frankrijk en Nederland ten grondslag liggen,
- J. de nee-stemmen eerder een uitdrukking van ontevredenheid over de huidige toestand van de Unie schijnen te zijn dan een specifieke afkeuring van de grondwettelijke hervormingen, maar de nee-stemmen paradoxaal genoeg tot gevolg hebben dat de status quo behouden blijft en hervormingen geblokkeerd worden,
- K. de Europese Raad deze analyse heeft bevestigd in zijn verklaring van 18 juni 2005 door te stellen dat "deze resultaten geen afbreuk doen aan de genegenheid van de burgers voor de Europese constructie" en dat "de burgers toch uitdrukking hebben gegeven aan bezorgdheden waarmee rekening moet worden gehouden"; dat de Europese Raad bijgevolg besloten heeft tot het instellen van een "periode van bezinning (...)" om een breed debat in elk van onze landen mogelijk te maken, waarbij de burgers, de civiele samenleving, de sociale partners, de nationale parlementen en de politieke partijen zullen worden betrokken; de regeringsleiders overeengekomen zijn dat zij in de eerste helft van 2006 een "algehele evaluatie maken van de nationale debatten, en dan een besluit nemen over de voortzetting van het proces",
- L. in die verklaring de regeringsleiders hebben verklaard dat het ratificatieproces zou kunnen worden voortgezet en zijn daarbij tevens overeengekomen de oorspronkelijke termijn voor de

---

¹ Oostenrijk, Cyprus, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Slowakije, Slovenië en Spanje.

inwerkingtreding van de Grondwet (per 1 november 2006) uit te stellen,

- M. de Europese Raad echter heeft verzuimd de periode van bezinning duidelijk te omlijnen of de methoden en het kader te bepalen om conclusies uit dit debat te trekken, en sindsdien niet de politieke wil of het vermogen kan opbrengen om de Europese dialoog op gang te brengen en te begeleiden,
- N. de afwezigheid van een akkoord over de beleidsuitdagingen en de begrotingsmiddelen voor de uitgebreide Unie voor de periode 2007-2013 de huidige én de toekomstige Unie verder ondermijnt,
- O. de denkpauze werd begonnen met debatten over de context eerder dan over de tekst, met onderwerpen als de toekomst van het Europees sociaal model, de Europese economische vooruitzichten, het tempo van de uitbreiding, de begroting op middellange termijn en de gemeenschappelijke dienstenmarkt, die allemaal uitgebreid aan de orde kwamen,
- P. de Commissie haar bijdrage over de denkpauze heeft gepubliceerd met als doel het vertrouwen van het publiek in de Europese Unie via ondersteuning van nationale debatten en van communautaire initiatieven te verhogen, dit mag de Europese politieke instellingen er niet van weerhouden zich gezamenlijke inspanningen te getroosten of blijk te geven van leiderschap dat het strategische belang van de Grondwet serieus neemt, alsmede van de politieke realiteit van de voorwaarden die bepalend zijn voor het welslagen van die Grondwet,
- Q. de nationale parlementen hebben verklaard een reeks gezamenlijke parlementaire zittingen te willen ondersteunen die de Europese dialoog zullen "stimuleren, sturen en bundelen"¹,
  1. bevestigt nogmaals zijn overtuiging dat het Verdrag van Nice geen levensvatbare basis voor de voortzetting van het Europese integratieproces is;
  2. bevestigt zijn vaste voornemen om tijdig tot een grondwettelijke regeling te komen die de parlementaire democratie, de transparantie en de rechtsstaat versterkt, de grondrechten vast verankert, het burgerschap ontwikkelt en de mogelijkheden van de uitgebreide Unie vergroot om zowel intern als extern op doeltreffende wijze op te treden; vreest dat de Unie zonder een dergelijke grondwettelijke regeling niet op de steun van haar burgers zal kunnen rekenen, en evenmin in staat zal zijn verdere impulsen aan het integratieproces te geven en een geloofwaardige partner in de wereldpolitiek te worden; herinnert aan zijn goedkeuring van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa als beantwoordende aan deze doelstellingen; vraagt de Europese Raad van juni 2006 dat hij ook hetzelfde vastbesloten engagement aangaat ten voordele van een grondwettelijk akkoord over de toekomst van Europa;
  3. benadrukt dat het na de toetreding van Bulgarije en Roemenië niet mogelijk is de Unie op basis van het Verdrag van Nice nog verder uit te breiden;
  4. herinnert eraan dat de politieke problemen en institutionele tekortkomingen waarover de daarvoor in het leven geroepen Conventie zich heeft gebogen, zullen blijven bestaan – en zelfs zullen toenemen – tenzij en totdat de hervormingen in het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa in werking zullen treden;

---

¹ XXXIVste COSAC-vergadering van 10-11 oktober 2005.

5. stelt vast dat veel van de uitgedrukte zorgen meer verband houden met algemene en specifieke problemen van de context dan met de tekst zelf; is van mening dat indien er in dergelijke kwesties vooruitgang kan worden geboekt, het gemakkelijker zal zijn een oplossing voor de tekst te vinden;
6. verzet zich tegen voorstellen tot vorming van kerngroepen van bepaalde lidstaten zolang het constitutionele proces nog aan de gang is; betreurt ieder voorstel voor de vorming van coalities tussen bepaalde lidstaten buiten het kader van het EU-systeem; wijst erop dat nauwere samenwerking de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie naderbij moet brengen, haar belangen moet beschermen en het integratieproces versterken, en te allen tijde open moet staan voor alle lidstaten; beklemtoont voorts dat de eventuele organisatie van dergelijke vormen van samenwerking niet ten koste mag gaan van inspanningen die erop gericht zijn om zonder nodeloze vertraging tot een Grondwet voor Europa te komen;
7. waarschuwt ervoor dat een op een selectieve invoering van de Grondwet gebaseerde strategie de consensus dreigt te verstoren die voor een evenwicht tussen de instellingen en de lidstaten zorgt, en daardoor de vertrouwenscrisis zou verergeren;
8. merkt op dat in dit stadium, zónder het verdrag te wijzigen, maar door middel van een herziening van het Reglement van orde of het Interinstitutioneel Akkoord, slechts een beperkt aantal democratische hervormingen kan worden ingevoerd, zoals transparantie van de wetgeving door de Raad, de invoering van een vorm van burgerinitiatief, verbeteringen in de comitologieprocedure, de volledige benutting van de "passerelle"-clausule op het terrein van justitie en binnenlandse zaken en een strengere controle door de nationale parlementen op het beleid van hun regeringen in zaken die de EU betreffen;
9. stelt voor de huidige denkpauze te gebruiken om het constitutionele proces op basis van een breed publiek debat over de toekomst van de Europese integratie te hernieuwen; verklaart dat deze Europese dialoog – zonder op de resultaten daarvan vooruit te lopen – erop gericht moet zijn de consensus omtrent de Grondwet te verduidelijken, te verdiepen en te democratiseren en oplossingen te vinden op de punten waar niet aan de verwachtingen is beantwoord;
10. verwelkomt het begin van een breed debat over de richting van het beleid van de Unie, maar onderstreept dat dit dient plaats te vinden in de context van het overwinnen van de constitutionele crisis en dat de beleidsvoorschriften op EU-niveau rechtstreeks verband dienen te houden met de regels, bevoegdheden en procedures van de EU-instellingen evenals met de door de lidstaten aan de EU verleende competenties en de problemen die in heel Europa een rol spelen, in kaart moeten brengen;
11. stelt voor dat deze nieuwe dialoog, die moet worden beschouwd als een kans om de Europese democratie te bevorderen, in de gehele Unie wordt gevoerd en gecoördineerd en dat deze dialoog door gemeenschappelijke thema's wordt gestructureerd, in realistische stadia aan de hand van een overeengekomen evaluatiekader wordt onderverdeeld en erop is gericht tot beslissende politieke keuzes te leiden;
12. dringt erop aan het openbare debat zowel in Europees als in nationaal kader te voeren; waarschuwt ervoor dat nationale debatten die zich op een beperkt aantal thema's concentreren, niet veel aan de nationale stereotiepe opinies zullen veranderen en waarschuwt er eveneens voor dat een opgelegde dialoog zonder politieke doelstellingen een vage, en zelfs een zinledige aangelegenheid zou worden, waardoor de afstandelijkheid van de Europese burgers steeds groter zou worden;

13. stelt het Europees Parlement voor de nationale parlementen voor een reeks conferenties – "Parlementaire Fora" – uit te nodigen om het debat te stimuleren en stap voor stap de nodige politieke conclusies te vormen; zal de andere EU-instellingen uitnodigen een bijdrage aan deze Fora te leveren;
14. erkent dat het voor de Europese Unie en voor het Parlement in het bijzonder van cruciaal belang is verdere tegenslag bij het constitutionele proces te voorkomen; verbindt zich er derhalve toe een leidende rol te spelen in de Europese dialoog, met name door "Europese verhandelingen" over de belangrijkste uitdagingen van de Unie te publiceren die als gemeenschappelijke basis voor de nationale debatten kunnen dienen en die, tezamen met bijdragen van de nationale parlementen, ten grondslag behoren te liggen aan de beraadslagingen van de Parlementaire Fora;
15. erkent dat het voor politieke instellingen van strategisch belang is om een proactieve houding van de media te bevorderen (in het bijzonder televisie, pers en lokale radio) en ze in te schakelen om het debat te verslaan en te intensifiëren;
16. stelt voor het eerste Parlementaire Forum in de lente van 2006, voorafgaand aan de bijeenkomst van de Europese Raad in juni, bijeen te roepen om berichten van het Franse en het Nederlandse Parlement over hun voorstellen voor een weg voorwaarts aan te horen om op basis van deze resolutie over de structuur van de Europese dialoog te discussiëren, waarbij het doel van dit Forum is, uitvoerige aanbevelingen aan de Europese Raad te doen over de weg die de Unie dient te volgen teneinde de crisis achter zich te kunnen laten;
17. stelt voor op het eerste Parlementaire Forum een beperkt aantal cruciale vragen over de toekomst van Europa en het bestuur van de Unie aan te wijzen, die vervolgens op de volgende Fora en in het openbare debat worden behandeld, zoals:
  - (i) wat is het doel van de Europese integratie?
  - (ii) welke rol moet Europa in de wereld spelen?
  - (iii) hoe ziet de toekomst van het Europees sociaal en economisch model er in het licht van de globalisering uit?
  - (iv) hoe definiëren we de grenzen van de Europese Unie?
  - (v) hoe kunnen we de vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid versterken?
18. is van mening dat een rijk debat over deze fundamentele kwesties een nieuw perspectief zal bieden voor de Europese integratie en de weg zal bereiden voor een hervorming van het gemeenschappelijk beleid op de terreinen waar onenigheid heerst;
19. is bovendien van mening dat de Europese dialoog de constitutionele crisis alleen zal overwinnen wanneer daarbij niet slechts de verschillende EU-instellingen, maar ook de nationale en regionale parlementen, lokale overheden, de politieke partijen, de sociale partners, de burgermaatschappij, de academische werelden de media worden betrokken; hecht in dit verband bijzondere waarde aan praktische bijdragen van het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's;
20. verzoekt de lidstaten om op nationaal, regionaal en lokaal niveau een groot aantal openbare

bijeenkomsten en mediadebatten over de toekomst van Europa – zogenaamde "Burgerfora" – te organiseren, die aan de hand van gemeenschappelijke thema's gestructureerd zijn, met medewerking van de Commissie; dringt er bij de sociale partners en de maatschappelijke organisaties op aan actief deel te nemen aan deze debatten;

21. verwacht van de politieke partijen dat zij zowel in hun interne debatten als in hun verkiezingscampagnes veel meer belang toekennen aan de Europese dimensie;
22. zou petities van burgers verwelkomen die ertoe bijdragen gestalte aan het debat te geven;
23. verzoekt de Unie veel grotere prioriteit te verlenen aan het beleid inzake cultuur en onderwijs teneinde inhoud te geven aan de in de Grondwet gebezigde formulering "eenheid in verscheidenheid";
24. wijst erop dat een Europese dialoog niet mogelijk is zonder gepaste financiering en herhaalt zijn budgettair voorstel voor een ruimere financiering van het PRINCE-programma; dringt in dit verband aan op een spoedig akkoord inzake de financiële vooruitzichten van de Unie voor de periode 2007-2013;
25. stelt voor de conclusies van de denkpauze uiterlijk in de tweede helft van 2007 te trekken en in dat stadium een duidelijke beslissing te nemen over hoe het verder moet met de Grondwet;
26. merkt op dat de Unie in theorie een aantal opties heeft: het constitutionele project als zodanig opgeven, blijven proberen de huidige tekst ongewijzigd te ratificeren, proberen de huidige tekst te verduidelijken of aan te vullen, de huidige tekst te herstructureren en/of aan te passen teneinde deze te verbeteren of de Grondwet compleet omwerken;
27. is van oordeel dat een gunstig resultaat van de denkpauze zou zijn dat de huidige tekst behouden kan blijven, hoewel dit alleen mogelijk kan zijn als hij gepaard gaat met aanzienlijke maatregelen om de publieke opinie gerust te stellen en te overtuigen;
28. roept de leden van de Europese Raad op om zowel individueel als collectief de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de invoering van een Grondwet voor Europa; dringt erop aan dat zij de inhoud en de tijdschema's van de nationale campagnes nauwer op elkaar afstemmen en tegenover de burgers blijk geven van hun politieke wil en wederzijdse solidariteit;
29. neemt nota van het "Plan D voor Democratie, Dialoog en Debat" (COM(2005)0494) van de Commissie, maar verzoekt haar niet slechts haar communicatiestrategie voor te leggen, maar vastberaden politiek engagement aan de dag te leggen om de Unie te helpen de huidige constitutionele moeilijkheden te boven te komen;
30. onderstreept dat Roemenië en Bulgarije moeten worden betrokken bij alle hierboven beschreven acties;
31. roept alle maatschappelijke verenigingen en organisaties op de inwerkingtreding van de Grondwet op te nemen als een van hun prioriteiten voor discussie en debat;
32. verlangt hoe dan ook dat er alles voor wordt gedaan om te waarborgen dat de Grondwet in de loop van 2009 in werking treedt;
33. draagt de Commissie constitutionele zaken op de reflectieperiode te controleren, vooral met

betrekking tot de voorbereiding van de Parlementaire Fora, de opstelling van de werkdocumenten ("Europese verhandelingen"), de samenvatting van de institutionele en burgerdebatten, de conclusies en de voorstellen voor acties die hieruit kunnen voortvloeien;

34. vraagt de Commissie constitutionele zaken in dit verband nauw samen te werken met alle andere commissies die rechtstreeks betrokken zijn bij de voorbereiding van de Parlementaire Fora en de opstelling van de werkdocumenten hiervoor;
35. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de leden van de Europese Raad, de Raad, de Commissie, de nationale en regionale parlementen van de lidstaten, het Comité van de regio's, het Europees Economisch en Sociaal Comité, de voormalige leden van de Europese Conventie en de parlementen en regeringen van de toetredingslanden en kandidaat-lidstaten.

BRIEF VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN

Brief d.d. 12 oktober 2005 van mevrouw Pervenche Berès, voorzitter van de Commissie economische en monetaire zaken, aan de heer Jo Leinen, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken

---

D(2005)48745

De heer Jo Leinen
Voorzitter van de Commissie constitutionele zaken

Betreft: De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie (INI/2005/2146)

Mijnheer de voorzitter,

Uw commissie werkt momenteel aan een initiatiefverslag over "De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie" (INI/2005/2146), waarvoor de heren Andrew Duff en Johannes Voggenhuber co-rapporteurs zijn. In dit verband heeft u diverse commissies, waaronder de onze, gevraagd of zij bereid waren een bijdrage te leveren aan dit verslag en zo ja, zo snel mogelijk een advies te publiceren.

Na hierover met de coördinatoren van onze commissie van gedachten te hebben gewisseld, deel ik u mede dat wij besloten hebben in dit stadium een dergelijk advies niet te zullen uitbrengen. Dit in verband met de bijzonder korte termijn voor de goedkeuring van uw verslag, en in de wetenschap dat dit slechts een eerste reflectie zal zijn die meer betrekking zal hebben op de methode dan op de inhoud zelf van de voorstellen die kunnen en moeten worden gedaan ten aanzien van de kern van de zaak. Onze commissie houdt de mogelijkheid open om haar mening te geven in het kader van een verslag dat u wellicht opstelt over de kern van de zaak en daaraan een bijdrage te leveren door middel van een advies op de terreinen van onze bevoegdheid, met name het Lamfalussy-proces en de comitologie.

Ons standpunt zou echter kunnen worden herzien als zou blijken dat de ontwikkeling van de discussie binnen uw commissie zou leiden tot de behandeling van bijzonderheden van de voorstellen voor de toekomst.

Hoogachtend,

(w.g.) Pervenche Berès

BRIEF VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME

Brief d.d. 17 oktober 2005 van Paolo Costa, voorzitter van de Commissie vervoer en toerisme, aan Jo Leinen, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken

---

Vertaling

Waarde collega,

Het verheugt mij dat uw commissie een verslag opstelt over de reflectieperiode die is ingesteld na de verwerping van de ontwerpgrondwet voor Europa door de Franse en de Nederlandse kiezers. Namens de Commissie vervoer en toerisme verwoord ik hierbij haar advies inzake het verslag van de heer Duff en de heer Voggenhuber.

Wij juichen het toe dat het Parlement in deze discussie het voortouw neemt. Nu de lidstaten over deze kwestie verdeeld zijn en de Commissie blijkbaar aarzelt om het initiatief te nemen, is het zaak dat het Parlement, de instelling die de Europese volkeren vertegenwoordigt, de discussie weer op gang trekt. Wij scharen ons dan ook achter de uitgangspunten van uw rapporteurs, die, zij het ambitieus, de noodzaak van een duidelijke structuur en tijdschema voor het debat beklemtonen.

Naar de mening van onze commissie is het belangrijk dat het voeren van concreet beleid moet kunnen worden voortgezet en zo mogelijk versterkt. De burgers van twee lidstaten hebben laten blijken dat zij het niet eens zijn met de ontwerpgrondwet voor Europa, maar zij hebben Europese samenwerking en integratie als instrumenten om gemeenschappelijke problemen op te lossen als zodanig niet afgewezen.

Ondertussen moeten de Europese instellingen het vertrouwen van de Europese burger in het Europese project proberen te herstellen. Beter communiceren is goed, zeker voor het bestrijden van het valse argument van zwakke nationale leiders als zij Brussel de schuld geven voor hun eigen falen, maar wij hebben nog meer behoefte aan doeltreffende actie op terreinen die voor de Europese volkeren zinvol zijn. De Europese instellingen moeten nu volop hun eigen strategische doelstellingen proberen te verwezenlijken, ondanks het feit dat zij hiervoor voorlopig genoeg moeten nemen met achterhaalde instrumenten zoals het Verdrag van Nice.

Voorts moeten wij erkennen dat het besluitvormingsproces in alle betrokken instellingen transparanter en eenvoudiger moet worden. Daarbij moeten wij er steeds beter voor zorgen dat wij waar mogelijk rechtstreeks rekenschap afleggen aan de burger zonder tussenkomst van de nationale regeringen. Onze commissie werkt hoofdzakelijk in het kader van de medebeslissingsprocedure en wij zijn dan ook van mening dat dit een van de onderdelen van de ontwerpgrondwet is dat in mogelijke nieuwe hervormingsvoorstellen behouden dient te blijven.

(Slotformule en ondertekening)

25.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Elmar Brok

SUGGESTIES

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie constitutionele zaken de volgende suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

Het proces van ratificatie van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa

1. waarschuwt ertegen om in afwachting van de ratificatie van het Constitutioneel verdrag de nieuwe Verdragsbepalingen geheel of gedeeltelijk goed te keuren vanwege de constitutionele ambitie van het Verdrag en het feit dat dit zou kunnen worden opgevat als een poging om de wens van de bevolking te omzeilen in die landen die het Constitutioneel verdrag nog niet hebben geratificeerd;
2. is van mening dat pogingen om opnieuw over het Constitutioneel verdrag opnieuw te onderhandelen even onrealistisch zijn, omdat het Verdrag reeds de meest evenwichtige oplossing weerspiegelt die men tijdens de onderhandelingen heeft kunnen bereiken, zowel binnen de Europese Conventie als tijdens de latere intergouvernementele conferentie, en in die vorm wel degelijk door meer dan de helft van de lidstaten reeds is geratificeerd;
3. betreurt dat het proces van ratificatie in twee lidstaten is mislukt; steunt evenwel de opvatting dat iedere lidstaat het ratificatieproces in zijn eigen tempo moet voortzetten en dat het Constitutioneel verdrag als geheel pas ten uitvoer kan worden gelegd wanneer de ratificatie in overeenstemming met het nieuwe Verdrag is voltooid; beveelt aan dat de denkpauze wordt benut om onverwijld te reageren op de kwesties die blijkbaar aan de basis van de mislukking van het ratificatieproces in twee lidstaten liggen en de bestaande kloof tussen de wensen van de burgers en het proces van de Europese integratie te dichten, opdat de vooruitgang in de richting van een constitutioneel Europa kan worden voortgezet;
4. stelt voor dat het Europees Parlement zo snel mogelijk parallel aan het denkproces een "Europese burgers eerst"-initiatief introduceert en coördineert, met het doel om op proactieve wijze in te gaan op de actuele bezorgdheden en wensen van de Europese burgers in verband met de EU; is van mening dat een dergelijk initiatief de instellingen in staat zou stellen op Europees niveau een positieve opstelling te bevorderen, waardoor wordt vermeden dat de nationalistische benadering eens te meer het Europese debat domineert; onderstreept dat een dergelijk verrijkend initiatief kan en moet worden opgezet op grond van de bestaande verdragen, omdat uitsluitend politieke consensus vereist is;

5. beveelt aan in een dergelijk initiatief regelingen op te nemen zoals (zonder beperking):
- a) een algemeen debat over de koers van de verschillende Europese beleidsterreinen, te houden aan het begin van ieder jaar in het Europees Parlement, waaraan alle regeringshoofden of hun vertegenwoordigers alsmede leden van de Europese Commissie deelnemen,
  - b) uitgebreide publieke debatten in de nationale parlementen over de Europese initiatieven die het meeste leven bij de Europese burgers, zoals de veiligheid van personen, inclusief terrorismebestrijding, uitbreiding, immigratie, het sociale model, enz., liefst gecombineerd tot een speciale "dag van het Europese debat", die eventueel gelijktijdig in alle nationale parlementen kan worden gehouden,
  - c) een grotere participatie van de Europese hoofdrolspelers, zoals de leden van het Europees Parlement, Commissieleden en hoge ambtenaren van de diverse Europese instellingen, in nationale en regionale debatten om beter uit te leggen waar de Europese Unie zich echt mee bezighoudt en om feedback te verkrijgen aangaande mogelijke verbeteringen,
  - d) het opzetten van "nationale en Europese burgerfora" waar ieder aspect van het dagelijks leven in de Unie op openhartige wijze wordt bediscussieerd,
  - e) voorafgaand aan de invoering van alle belangrijke wetgeving moet een beoordeling worden gemaakt van het te verwachten effect op het dagelijks leven van de burgers en van de wijze waarop de betrokken wetgeving rekening houdt met hun bezorgdheden en wensen,
  - f) de totstandbrenging van een "Europese burgerlijke en democratische ruimte" op basis van het Handvest van de grondrechten van de Unie en het wetgevingspakket dat voor de ontwikkeling daarvan nodig is,
  - g) een onmiddellijke versterking van het democratisch gehalte en de openheid van het Europese besluitvormingsproces door de bevordering van het in de Grondwet opgenomen initiatief voor het houden van Europese referenda, het officieel vastleggen van het petitierecht, het openstellen van alle beraadslagingen en stemmingen in de Raad van Ministers voor het publiek, en invoering van de eveneens opgenomen waarschuwingsprocedure voor de nationale parlementen ten aanzien van het subsidiariteitsbeginsel;
6. wijst erop dat het Europese integratieproces dichterbij jongeren moet worden gebracht en stelt daarom voor om van de Europese geschiedenis en de werking van de instellingen van de EU een verplicht studieonderwerp te maken in alle scholen van de EU;

In tussentijd zoveel mogelijk gebruik maken van de bestaande verdragen

7. is van mening dat de denkpaauze over het ratificatieproces van het Constitutioneel verdrag, waartoe de Europese Raad van Brussel op 16–17 juni 2005 heeft besloten, een goede gelegenheid is om de rol van de diverse organen nog eens tegen het licht te houden, zowel met betrekking tot het externe optreden van de Unie als geheel als met betrekking tot het GBVB; is van mening dat ook op grond van de bestaande verdragen snel aanzienlijke verbeteringen tot stand kunnen worden gebracht op het gebied van samenhang, zichtbaarheid, openheid en doelmatigheid op bepaalde gebieden die een reële toegevoegde waarde op Europees niveau zouden kunnen opleveren;

8. herinnert er in dit verband aan dat er volgens de laatste Eurobarometer in alle lidstaten publieke steun bestaat (bijna 69 %) voor een grotere rol van de Unie in de externe betrekkingen en dat de bepalingen van de nieuwe grondwet die hierover gaan tijdens het ratificatieproces niet ter discussie hebben gestaan; onderstreept derhalve dat het GBVB ook een belangrijke rol kan vervullen voor de positieversterking van het Europese project in de publieke opinie en voor het aantonen van de voordelen van de relevante gedeelten van het Constitutioneel verdrag;
9. betreurt in dit verband de houding van sommige lidstaten die, niettegenstaande de goedkeuring van de Grondwet door de Raad van Europa, wegens binnenlandse redenen gebruik hebben gemaakt van het vetorecht in belangrijke buitenlandse zaken; dringt er derhalve bij alle lidstaten op aan om constructief te handelen in overeenstemming met de geest van de Grondwet;
10. wijst erop dat de benoeming van de hoge vertegenwoordiger/secretaris-generaal van de Raad de zichtbaarheid van de EU op het wereldtoneel heeft verbeterd, maar is van mening dat die zichtbaarheid niet is samengegaan met een gelijkwaardige verbetering van de doeltreffendheid van het externe optreden van de EU;
11. stelt derhalve voor dat tijdens de denkpauze de prioriteit wordt gegeven aan een beperkt aantal terreinen die beter aansluiten bij de wensen en bezorgdheden van de Europese burgers en hun verwachtingen van de rol die de Unie op het internationale vlak speelt, zoals het Europees nabuurschapsbeleid, de menselijke veiligheid en de bestrijding van het terrorisme, het migratiebeheer, met inbegrip van maatregelen om illegale immigratie tegen te gaan, en de bijdrage van de Unie aan de armoedebestrijding en een betere economische en duurzame ontwikkeling in een gemondialiseerde wereld;
12. adviseert de Commissie in dit verband dringend met voorstellen te komen voor de genoemde prioriteitsgebieden en een beter gebruik te maken van de enorme mogelijkheden die de politieke, commerciële, economische en financiële instrumenten en beleidsvormen van de eerste pijler van de bestaande verdragen als geheel reeds bieden, waardoor deze een aanzienlijke "zachte macht" vormen, die binnen de bevoegdheid van de Gemeenschap valt en kan bijdragen aan de doelstellingen van de Unie in de internationale betrekkingen;
13. beveelt in dit verband aan dat de Commissie een veel samenhangender en proactievere benadering van het externe optreden ontwikkelt en meer en beter gebruik maakt van haar belangrijke rol in het kader van de tweede pijler van de bestaande verdragen, bijvoorbeeld door nadrukkelijker gebruik te maken van haar initiatiefrecht op het gebied van het GBVB, en zich te richten op bepaalde kwesties waar de Europese opinie heldere actie verwacht;
14. onderstreept dat er ook nog onbenutte kansen liggen voor optreden zowel in het kader van de eerste als de tweede pijler, zoals in de politieke dialoog met derde landen en regio's, in een proactiever optreden in de betrekkingen met internationale organisaties en in een flexibeler en dynamischer gebruik van het netwerk van delegaties van de Commissie, dat zonder enige twijfel een van de doelmatigste en best geïnformeerde buitenlandse diensten ter wereld is;
15. herinnert er in dit verband aan dat de parlementaire diplomatie, hoewel ze geen alternatief vormt voor de gewone, intergouvernementele diplomatie, wel een zinvollere rol kan spelen als aanvullend instrument voor de betrekkingen van de Unie met derde landen en regio's; geeft derhalve met nadruk blijk van haar bereidheid om haar netwerk van meer dan 30 vaste parlementaire delegaties, vele ad hoc delegaties en interparlementaire conferenties in te

zetten voor de versterking van het externe optreden van de Unie en van haar GBVB;

16. is van mening dat ook zonder wijzigingen in het bestaande besluitvormingsproces vele aanvullende praktische regelingen kunnen worden getroffen om de samenhang in het gecoördineerde optreden van de instellingen en diensten van de Unie op het externe vlak te verbeteren, zoals:
- a) het zonder reserves onderling uitwisselen van de informatie, verslagen en analyses van de diensten, delegaties, speciale vertegenwoordigers, ambassades, enz. van de Unie en haar instellingen en van de lidstaten afzonderlijk,
  - b) het houden van geregelde gezamenlijke vergaderingen van de groep van commissieleden voor externe betrekkingen, de Hoge Vertegenwoordiger/Secretaris-generaal van de Raad en afvaardigingen van de commissies van het Europees Parlement over de externe politiek, voor een beter inzicht in en afstemming van de strategische prioriteiten,
  - c) het houden van geregelde gezamenlijke vergaderingen van de werkgroepen van de Raad en COREPER, de Commissie en de rapporteurs van het Europees Parlement, om beter op de hoogte te zijn van elkaars huidige standpunten,
  - d) het verbeteren van de samenwerking tussen de directoraten voor extern optreden van de drie Europese instellingen, door het vergemakkelijken van geregelde werkbijeenkomsten en uitwisselingen op hoog niveau (directeuren-generaal en directeuren) en middenniveau (afdelingshoofden en desk officers), waaronder de aflossing en uitwisseling van Europese ambtenaren die zich bezig houden met het externe beleid;
  - e) het verbeteren van de samenwerking tussen de 127 delegaties en vertegenwoordigingen en de overige instellingen en delegaties van de EU, de Ministeries van Buitenlandse Zaken en ambassades van de lidstaten, het Europese bedrijfsleven en de Europese burgers, door het organiseren van regelmatige contacten en bijeenkomsten, het geven van praktische ondersteuning en het onderling uitwisselen van diplomatieke medewerkers van de lidstaten en ambtenaren van de desbetreffende instellingen;
17. adviseert daarnaast langs pragmatische weg verder te gaan met de ontwikkeling en opbouw van het EVDB op basis van de besluiten van de Europese Raad en de Raad van Ministers, zoals reeds het geval is sinds de Verklaring van Saint-Malo van 1998; deelt de mening dat deze besluiten reeds worden gedekt door de bestaande verdragen (met name de artikelen 18, lid 2 en 26 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, die bepalen dat het voorzitterschap en de Hoge Vertegenwoordiger verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van besluiten van de Raad op grond van artikel 13, lid 3) en dat ze dus reeds voorafgaand aan, en indien nodig ook zonder, het Constitutioneel verdrag kunnen worden genomen, mits de vereiste doorzichtigheid en toerekenbaarheid worden gewaarborgd;
18. stelt voor het Satellietcentrum van de Europese Unie (EUSC) flink te versterken, zowel qua personeel als qua budget, zodat dit zijn hoofddoelstelling van algemeen veiligheidstoezicht en steun voor Petersberg-achtige missies, verdragscontrole, beperking van de proliferatie van wapens, maritiem toezicht en milieutoezicht (waaronder ook natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen) beter kan realiseren;

19. is er met name van overtuigd dat waarborging van de democratische toerekenbaarheid en doorzichtigheid van alle werkzaamheden van het Europees Defensieagentschap een dringende kwestie is, die niet afhankelijk is van de inwerkingtreding van het nieuwe Verdrag; is er voorts van overtuigd dat de oprichting van het Europees Civiel Vredeskorps in overeenstemming met de resoluties van het Europees Parlement bij diverse vorige gelegenheden ook nu reeds haalbaar is;
20. nodigt zowel de Raad als de lidstaten uit de feitelijke parlementaire controle op het EVDB verder te vergroten, op nationaal niveau door een grotere rol toe te kennen aan de nationale parlementen bij de goedkeuring van EVDB-operaties, en op Europees niveau door een grotere rol toe te kennen aan het Europees Parlement bij de controle van de totale GBVB-begroting, via een herziening van het interinstitutioneel akkoord van 1999;
21. geeft opnieuw de wens te kennen dat de Raad het Parlement niet slechts moet informeren, maar ook geregeld moet raadplegen en betrekken bij de hoofdaspecten van en de gemaakte fundamentele keuzen met betrekking tot het GBVB/EVDB;

Vorbereidende werkzaamheden voor de oprichting van de Dienst voor extern optreden

22. benadrukt dat de instelling van het nieuwe ambt van EU-minister voor Buitenlandse Zaken en de oprichting van de toekomstige Dienst voor extern optreden (bijvoorbeeld via een ad hoc te sluiten interinstitutioneel akkoord) gelijk op moet gaan met het ratificatieproces en onder toezicht van het Parlement dient te gebeuren;
23. beveelt aan de bepalingen van het Constitutioneel verdrag na te leven door gestaag voort te gaan met de voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwe dienst, in die zin dat de daadwerkelijke oprichting van de dienst pas na de ratificatie van het Constitutioneel verdrag zal kunnen plaatsvinden.

23.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Hannes Swoboda

SUGGESTIES

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. is de mening toegedaan dat de tijdens de denkpauze over het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa spelende kwesties het beste rationeel beoordeeld kunnen worden aan de hand van criteria die bepalen welke *het doeltreffendst* zijn bij de versterking van het concurrentievermogen van de Europese economie en welke de Europese samenleving de meeste en beste *hulpmiddelen en instrumenten* in handen geven om de uitdagingen die de globalisering met zich meebrengt het hoofd te bieden;
2. is van oordeel dat niet alleen over de institutionele kwesties moet worden nagedacht, maar dat nationale op Europa gerichte dialogen over de essentie van de in de Grondwet uitgestippelde beleidsrichtingen moeten worden ingezet, waarbij de toegevoegde waarde van de Gemeenschap in het algemeen en van de Grondwet in het bijzonder voor de Europese burgers duidelijk naar voren komt; stelt voor dat daarnaast de komende EU-voorzitterschappen hooggeplaatste personen met Europese ervaring aanstellen om een diepgaand debat over het nut van een Europese Grondwet aan te voeren;
3. acht het wenselijk dat de denkpauze wordt gebruikt om de volgende onderwerpen met het publiek te bespreken:
  - de noodzakelijke bijdrage van EU-brede industriële beleidslijnen en strategieën om een duurzaam draagvlak te bevorderen voor de creatie van nieuwe banen;
  - de redenen waarom een goed gestructureerd EU-beleid inzake onderzoek en innovatie de Europese industrie een nieuwe impuls kan geven, in het bijzonder de kleine en middelgrote industrie;
  - het feit dat in het Grondwettelijk Verdrag het energiebeleid een eigen wettelijke grondslag zal hebben en onder de gedeelde bevoegdheden van de Unie en de lidstaten valt;
4. is van oordeel dat het bewustzijn van de burgers over Europa zou worden bevorderd als er in alle openbare gebouwen van de nationale en plaatselijke overheden over heel Europa een Europese vlag zou hangen;
5. beveelt aan dat fondsen van de Europese Gemeenschap worden gebruikt voor intensieve

Europese persbriefingseminaries over EU-onderwerpen om zo het openbare debat over het Europese beleid te bevorderen;

6. is van oordeel dat de Grondwet het besluitvormingsproces inzake het ruimte-, energie- en onderzoeksbeleid verbetert, waardoor de Unie een prominentere rol krijgt bij de opbouw van een veilige en duurzame omgeving.
7. is van mening dat nauwere contacten tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen tot dat debat moeten bijdragen; is van mening dat om het nationale debat over de economische en maatschappelijke ontwikkeling van Europa te intensiveren er middelen moeten worden gevonden om de Lissabon-strategie op de nationale parlementaire agenda's te plaatsen.
8. is van oordeel dat gezamenlijke vergaderingen tussen de betrokken Europese en nationale parlementaire commissies en tussen de Europese fracties en de nationale partijen zo frequent mogelijk moeten worden georganiseerd om een maximale deelname aan het democratische proces te bevorderen; beveelt ook aan dat nationale parlementaire deskundigen vertrouwd worden gemaakt met de Europese instrumenten en de toepassing daarvan;
9. is van mening dat deze denkpauze niet alleen moet worden gebruikt om aan burgers uit te leggen welke kansen de Grondwet hun kan bieden, maar ook om uit te leggen dat de Unie alleen doeltreffend kan functioneren als de Unie en de lidstaten bij besluitvorming en tenuitvoerlegging nauw en efficiënt met elkaar samenwerken;
10. deelt het standpunt dat de invoering van de Europese Jongerenprijzen voor Uitmuntendheid (European Excellence Awards for Young People) en de steun voor de reeds bestaande prijzen een enorme stimulans zullen zijn voor onderzoek, innovatie, industriebeleid en energiebeleid, terreinen waarop Europa een pionier is of wil zijn.

PROCEDURE

Titel	De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie		
Procedurenummer	2005/2146(INI)		
Commissie ten principale	AFCO		
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	ITRE 7.7.2005		
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking			
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Hannes Swoboda 13.09.2005		
Vervangen rapporteur voor advies			
Behandeling in de commissie	5.10.2005	11.10.2005	23.11.2005
Datum goedkeuring	23.11.2005		
Uitslag eindstemming	+: -: 0:	44 1 0	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Ivo Belet, Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein Mintz, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Vincenzo Lavarra, Pia Elda Locatelli, Nils Lundgren, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Umberto Pirilli, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras Roca, Dominique Vlasto		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Jan Christian Ehler, Satu Hassi, Erna Hennicot-Schoepges, Vittorio Prodi, Hannes Swoboda		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)			

24.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE REGIONALE ONTWIKKELING

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Vladimír Železný

SUGGESTIES

De Commissie regionale ontwikkeling verzoekt de ten principale bevoegde Commissie begrotingscontrole onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. beschouwt de denkpauze als een gelegenheid om een echt debat over de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel en de totstandbrenging van een nauwer partnerschap op het gebied van regionale ontwikkeling te voeren en na te gaan in hoeverre het subsidiariteitsbeginsel wordt geëerbiedigd bij de uitvoering, controle en evaluatie van de doelstellingen van het cohesiebeleid voor de periode 2007-2013, die van vitaal belang zijn voor een volledige, evenwichtige en duurzame ontwikkeling in alle lidstaten, met name in de armste regio's;
2. beveelt aan dat de Commissie uitgebreide raadplegingen houdt met de lidstaten, de nationale en andere parlementen in de lidstaten, de regionale en lokale autoriteiten en andere relevante organen, het Comité van de regio's, bedrijfsverenigingen en vakbonden, alvorens nieuwe regelgevingsvoorstellen op te stellen die gevolgen voor de economische, sociale en territoriale cohesie van de lidstaten hebben, om overbodige regulering te voorkomen en de flexibiliteit te behouden die voor de aanpak van de bestaande en toekomstige uitdagingen op het gebied van het cohesiebeleid nodig is;
3. beveelt aan dat het Europees Parlement, tenzij het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa door alle lidstaten wordt geratificeerd en totdat dit is gebeurd, de veranderingen die het Verdrag voor het cohesiebeleid zou teweegbrengen, zo krachtig mogelijk blijft promoten en dat het beginsel van wettelijke voorzorg strikt wordt toegepast, wanneer naar het kader van algemene en bijzondere bepalingen betreffende het cohesiebeleid en de individuele begunstigden hiervan wordt verwezen;
4. stelt voor om periodieke raadplegingen te houden met de nationale en andere parlementen in de lidstaten en hun op dit gebied bevoegde commissies, met inbegrip van gezamenlijke hoorzittingen met deskundigen, om gezamenlijke vergaderingen te houden van de EP-leden van elke lidstaat met de overeenkomstige nationale en regionale parlementsleden over kwesties van Europees belang voor elke regio en om op basis van kostenbeoordelingen en regelgevingsimpactanalyses de kwaliteit van het wetgevingsproces met betrekking tot het cohesiebeleid op nationaal en EU-niveau te verbeteren, teneinde ervoor te zorgen dat in de behoeften van alle regio's, inclusief de verst afgelegen regio's, eilanden en schaars bevolkte, minder ontwikkelde en berggebieden, wordt voorzien;

5. vestigt de aandacht op het specifieke karakter van het cohesiebeleid, dat zo kenmerkend voor het EU-model is en de EU tot meer dan een eenvoudige vrijhandelszone maakt; stelt daarom dat dit op solidariteit gebaseerde beleidsterrein meer bekendheid onder de bevolking moet worden gegeven, in alle regio's (met name de meest kansarme), teneinde Europa en zijn bevolking nader tot elkaar te brengen;
6. verwelkomt het initiatief voor een "plan D" voor democratie, dialoog en debat van Commissielid Wallström, om een permanente dialoog over het Europese beleid te initiëren, zowel op regionaal als op lokaal niveau; benadrukt voorts de noodzaak de Europese jeugd bij het bredere debat te betrekken en haar verbondenheid met de "Europese gedachte" te stimuleren;
7. benadrukt in verband hiermee dat het volstrekt noodzakelijk is in adequate financiering voor het cohesiebeleid te voorzien, waarbij nogmaals zij herhaald dat 0,41% van het communautaire BNI het minimumfinancieringspeil is waaronder de doelstellingen van genoemd beleid wellicht niet kunnen worden verwezenlijkt;
8. verzoekt de Commissie een nauwkeurige en met redenen omklede beoordeling voor te leggen van de effecten die de reeds vaststaande of mogelijke uitbreidingen van de EU met nieuwe lidstaten waarschijnlijk op het regionaal beleid zullen hebben;
9. beveelt aan specifieke instrumenten in te zetten, zoals het internet, televisieprogramma's, advertenties en voorlichtingsbijeenkomsten op scholen, gericht op de jeugd, om een dialoog over het Europese beleid op nationaal, regionaal en lokaal niveau op gang te brengen;
10. moedigt de Commissie aan in samenwerking met het Comité van de Regio's een permanente evaluatie uit te voeren van de dialoog over de toekomst van Europa, met bijzondere aandacht voor het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel;
11. vestigt er de aandacht op dat het belangrijk is met voldoende middelen steun te bieden aan minder ontwikkelde regio's met groeipotentieel, die in alle lidstaten bestaan, maar met name in de tien nieuwe lidstaten, alsmede aan de regio's waarvoor het statistisch effect geldt en aan de toetredende landen Bulgarije en Roemenië, om armoede definitief uit te bannen en innoverende en alternatieve methoden om multisectorale regionale ontwikkeling en evenwichtige groei in de hele EU tot stand te brengen en te handhaven, te bevorderen;
12. wijst op de belemmeringen die bij de ratificatie van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa zijn opgedoken en benadrukt de cruciale rol die het structuurbeleid kan spelen om de voordelen van het lidmaatschap van de Europese Unie duidelijk te maken.

PROCEDURE

Titel	De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
Procedurenummer	2005/2146(INI)
Commissie ten principale	AFCO
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	REGI 7.7.2005
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Vladimír Železný 5.10.2005
Behandeling in de commissie	6.10.2005
Datum goedkeuring	22.11.2005
Uitslag eindstemming	voor: 38 tegen: 0 onthoudingen: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alfonso Andria, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Adam Jerzy Bielan, Jana Bobošíková, Graham Booth, Bernadette Bourzai, Gerardo Galeote Quecedo, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Konstantinos Hatzidakis, Alain Hutchinson, Carlos José Iturgaiz Angulo, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Francesco Musotto, James Nicholson, Lambert van Nistelrooij, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Elisabeth Schroedter, Alyn Smith, Grażyna Staniszevska, Catherine Stihler, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Jan Březina, Ole Christensen, Den Dover, Věra Flasarová, Louis Grech, Mirosław Mariusz Piotrowski, Toomas Savi, László Surján, Nikolaos Vakalis
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Cristina Gutiérrez-Cortines

23.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de Denkpauze: structuur, onderwerpen en context voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Willem Schuth

BEKNOPTE MOTIVERING

De toenemende openstelling en internationalisatie van de landbouwmarkten zal grote structurele gevolgen voor de landbouw en de plattelandsontwikkeling in de Europese Unie hebben. In dit licht moet het een van de voornaamste doelen van de Gemeenschap zijn, het economisch potentieel van het platteland in het kader van de Lissabon-strategie te consolideren, qua concurrentievermogen te verbeteren en duurzaam te versterken. De EU heeft hiertoe met de hervorming van het GLB een belangrijke stap in de goede richting gedaan. De marktintegratie wordt door de hervorming aanmerkelijk verbeterd. Daardoor ontstaan nieuwe ontwikkelingskansen, maar ook risico's voor bedrijven en markten die niet zo snel in staat zijn zich aan te passen. Tegelijk worden er door de samenleving steeds hogere eisen gesteld aan de landbouw en de levensmiddelenproductie.

Het Europees Parlement heeft op het gebied van de landbouw lang voor medebeslissing moeten strijden. Het is toe te juichen dat de sedert het Verdrag van Amsterdam vastgelegde medebeslissing op het gebied van milieubescherming, voedselveiligheid en consumentenbescherming werd overgenomen in de ontwerpgrondwet voor Europa. Op het gebied van het landbouwbeleid kan de Raad van Landbouwministers echter het standpunt van het Europees Parlement naast zich neerleggen. In dit licht stelde het ontwerpverdrag weliswaar een grotere mate van democratische legitimatie in het vooruitzicht voorzover alle fundamentele besluiten van het landbouwbeleid bij medebeslissing tot stand dienden te komen. Wat betreft een aantal belangrijke, markteconomische kwesties had de ontwerpgrondwet evenwel een achteruitgang ten opzichte van de huidige situatie betekend, aangezien het erin voorzag dat de Raad deze kwesties zonder deelname van het Parlement zou kunnen besluiten.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid vormt een van de pijlers van de Europese integratie. Gezien het grote belang van het GLB en zijn belangrijke plaats binnen de EU-begroting moeten de Europese burgers op dit gevoelige terrein op een zo groot mogelijke transparantie en medebeslissing kunnen rekenen. Daarom moet voor een toekomstige structuur van de Europese instellingen volledige medebeslissing door het EP in alle aangelegenheden van het landbouwbeleid, de consumentenbescherming en de voedselveiligheid worden geëist.

Daarvoor is echter ook een fundamentele heroriëntering ten aanzien van de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid nodig: deel III, artikel III-123 is verouderd en valt niet meer te verkopen aan het publiek. De landbouw in de EU biedt vandaag de dag werkgelegenheid

aan 10 miljoen mensen. Bovendien is de landbouw de enige garantie voor een duurzame ontwikkeling van het platteland, waarmee deze sector onlosmakelijk is verbonden. Het GLB staat tegenwoordig voor een marktgerichte, milieuvriendelijke en zuinig met hulpbronnen omgaande en tevens sociaal duurzame productie van levensmiddelen onder voorwaarden die ook in internationaal verband rechtvaardig zijn. Het GLB houdt rekening met de belangen van dierenbescherming en treft maatregelen ter voorkoming van dierenziekten.

De rapporteur stelt vast dat het huidige grondwetsontwerp geen basis schept voor een GLB dat op maatschappelijke acceptatie kan rekenen. Het Parlement moet daarom, zoals reeds door de Commissie landbouw in haar advies inzake het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa werd verlangd, alles ondernemen om de burger bewust te maken van het belang van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en van de daarin geboekte vooruitgang en de voordelen daarvan voor de consumenten.

SUGGESTIES

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling verzoekt de ten principale bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. is van mening dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) aan het bereiken van de doelstellingen van Lissabon moet bijdragen, met name door werkgelegenheid, onderzoek en technologie te stimuleren, zodat de Europese economie mede hierdoor een betere concurrentiepositie en een hogere productiviteit krijgt,
2. betreurt het feit dat volgens het huidige Verdrag de medebeslissingsprocedure niet op het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) van toepassing is en verlangt dat in het kader van een toekomstig verdrag de medebeslissingsprocedure prioritair tot het GLB wordt uitgebreid, waarbij met name de leemten uit het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa (artikel III-230, lid 2 en artikel III-231, lid 3) inzake de medebeslissing op landbouwgebied worden opgevuld;
3. betreurt dat zaken die tot dusver onder de raadplegingsprocedure vielen, thans alleen door de Raad zonder deelname van het Parlement kunnen worden besloten; acht dit contraproductief gelet op de twijfels van grote delen van de Europese bevolking ten aanzien van de Grondwet en gelet op de nodige opheffing van het democratisch tekort;
4. wijst erop dat de in artikel III-227 genoemde doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in tegenspraak zijn met de in artikel I-3 geformuleerde doelstellingen van de Europese Unie; acht het ook om deze reden onvermijdelijk dat de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid worden geactualiseerd om recht te doen aan de jongste ontwikkeling van dit beleid en in het bijzonder de multifunctionele rol van dit beleid jegens de landbouwers zelf, de plattelandsontwikkeling, het milieu en de consumenten, alsmede de bestrijding van besmettelijke dierenziekten;
5. acht met het oog op de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid de volgende tekst op zijn plaats:

"Het gemeenschappelijk landbouwbeleid heeft ten doel:

- a. in de Europese Unie een multifunctionele landbouwsector, met respect voor milieu, dierenbescherming en landschap, te ondersteunen die de biologische diversiteit stimuleert en

boeren beloont voor hun bijdrage aan het bereiken van deze doelen,

- b. de productiviteit van de landbouw te verhogen door bevordering en verstandig gebruik van de technische vooruitgang, rationalisering van de agrarische productie en een doeltreffend gebruik van de productiefactoren,
- c. de landbouw- en plattelandsbevolking te verzekeren van duurzame perspectieven, in het bijzonder door het beleid ten behoeve van de plattelandsontwikkeling, door het creëren van een gelijk speelveld op de EU-markten voor haar producten en door het behoud en het scheppen van werkgelegenheid op het platteland,
- d. de markten te stabiliseren, de voorziening van de bevolking met kwalitatief hoogwaardige en veilige levensmiddelen veilig te stellen, die overeenkomstig redelijke normen met betrekking tot dierenwelzijn, milieu en arbeid worden geproduceerd,
- e. innovatieve technieken en ideeën te ontwikkelen die gericht zijn op zowel de verbetering van de kwaliteit van de levensmiddelenproductie en de verlaging van de input- en productiekosten alsook het gebruik van landbouwproducten als grondstoffen voor onder meer hernieuwbare energie";
6. is van oordeel dat deze doelstellingen in ieder geval moeten worden opgenomen in een mogelijk ingekort grondwettelijk verdrag dat zich tot de doelstellingen, taakverdeling en belangrijkste besluitvormingsprocedures van de EU beperkt, terwijl meer specialistische bepalingen in een apart verdrag kunnen worden neergelegd;
7. roept ertoe op om in het kader van de communicatiestrategie van de Europese Unie maatregelen te treffen om de Europese bevolking op de hoogte te houden van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, met name als het gaat om de recente hervormingen die het GLB moeten actualiseren en op de nieuwe doelstellingen van de Gemeenschap moeten afstemmen.

PROCEDURE

Titel	Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
Procedurenummer	2005/2146(INI)
Commissie ten principale	AFCO
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AGRI 7.7.2005
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	non
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Willem Schuth 13.9.2005
Vervangen rapporteur voor advies	
Behandeling in de commissie	11.10.2005 23.11.2005
Datum goedkeuring	
Uitslag eindstemming	voor: 20 tegen: 3 onthoudingen: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Peter Baco, Niels Busk, Giuseppe Castiglione, Joseph Daul, Albert Deß, Carmen Fraga Estévez, Duarte Freitas, Jean-Claude Fruteau, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Albert Jan Maat, Diamanto Manolakou, Neil Parish, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Jeffrey Titford, Bernard Piotr Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Christa Klab, Markus Pieper
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	...

28.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR EN ONDERWIJS

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Helga Trüpel

SUGGESTIES

De Commissie cultuur en onderwijs verzoekt de ten principale bevoegde Commissie constitutionele zaken de volgende suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. beschouwt de Commissie en het Europees Parlement als dragers van de Europese gedachte en verwacht derhalve van de Commissie een krachtige en consequente verbondenheid aan de goedkeuring van een Grondwet voor Europa;
2. wil dat er vanuit internationaal geostrategisch oogpunt een debat over de toekomst van de Europese Unie wordt gehouden, aan de hand waarvan men zou kunnen komen tot een preciezere definitie van het Europa zoals dit de burgers voor ogen staat;
3. wijst op het grote belang van een effectievere Europese communicatiestrategie, met behulp waarvan de Europese Unie en de meerwaarde van gezamenlijk Europees optreden beter kunnen worden uitgelegd en een vruchtbaarder dialoog met en tussen de burgers kan worden aangegaan, waarbij lokale activiteiten moeten worden gebruikt om de kloof tussen de Europese Unie en de burger te dichten; benadrukt dat het beeld dat de burger van het Europese project heeft, vooral wordt bepaald door degenen die op nationaal niveau voor de tenuitvoerlegging ervan verantwoordelijk zijn; heeft grote verwachtingen van het witboek van de Commissie en van het programma "Burgers voor Europa";
4. is van mening dat de lidstaten, regio's en gemeenten, die immers dichterbij de burger staan, moeten deelnemen aan het debat over de toekomst van de Unie en hun steentje moeten bijdragen om ervoor te zorgen dat de Europese Unie op een meer doeltreffende en efficiënte wijze de problemen van de burgers oplost;
5. deelt de mening van de Commissie dat het succes van een nieuwe communicatiestrategie afhangt van een goede samenwerking tussen de instellingen en de regeringen van de afzonderlijke lidstaten; biedt de Commissie hiertoe zijn ondersteuning aan, overeenkomstig zijn resolutie van 12 mei 2005 over de tenuitvoerlegging van de informatie- en communicatiestrategie van de Europese Unie¹;
6. wenst niettemin te benadrukken dat een communicatiestrategie alleen doeltreffend kan zijn

---

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0183.

als deze gepaard gaat met de tenuitvoerlegging in de hele EU van in sociaal, cultureel en milieu-opzicht evenwichtige beleidslijnen en stelt voor dat de Commissie, de Raad en elke lidstaat in al hun acties duidelijk laten blijken dat zij de door de burger gewenste richting uitgaan, namelijk het behoud van het Europese model;

7. wenst dat ook in het komende begrotingsjaar in voldoende financiële middelen, vereenvoudigde procedures en kortere termijnen voor de toekenning van middelen wordt voorzien voor de voorlichtingsprogramma's van de Unie (onder meer PRINCE) en aan de andere steunprogramma's voor maatschappelijke groepen die de Europese gedachte bevorderen, om de communicatiestrategie effectief te kunnen uitvoeren; de jongste Eurostat-enquêtes, die wijzen op een dalend vertrouwen van de bevolking in de Unie en haar instellingen en in het gevoerde beleid, tonen ook aan dat er een dringende behoefte is aan behoorlijk toegeruste voorlichtingscampagnes;
8. stelt vast dat het debat over het Constitutioneel verdrag ook een debat is over de Europese diversiteit van waarden en de Europese identiteit; is van mening dat de programma's van de Unie inzake cultuur- en onderwijsbeleid een essentiële bijdrage leveren aan het opbouwen van een Europees bewustzijn en aan het handhaven en ontwikkelen van de Europese culturen; herhaalt derhalve hoe belangrijk het is dat er voor cultuur en onderwijs voldoende financiële middelen beschikbaar zijn, mede in het kader van de financiële vooruitzichten;
9. beveelt de Commissie aan een tijdschema op te stellen waarbij op de dag van de Europese verkiezingen in 2009 tegelijkertijd in alle landen van de Unie een Europees project kan worden goedgekeurd;
10. beveelt aan dat er in de informatie- en communicatiestrategie van de Europese Unie een belangrijke plaats wordt ingeruimd voor maatregelen die enerzijds de debatten in de Raad meer transparantie verlenen, zodat de burger begrijpt hoe en door wie beslissingen worden genomen, en die anderzijds het recht van petitie doeltreffender maken.

PROCEDURE

Titel	De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
Procedurenummer	2005/2146(INI)
Commissie ten principale	AFCO
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	CULT 7.7.2005
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Helga Trüpel 23.8.2005
Behandeling in de commissie	3.10.2005
Datum goedkeuring	24.11.2005
Uitslag eindstemming	+: 13 -: 2 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	María Badía i Cutchet, Marie-Hélène Descamps, Jolanta Dičkutė, Milan Gaľa, Erna Hennicot-Schoepges, Luis Herrero-Tejedor, Manolis Mavrommatis, Rolandas Pavilionis, Miguel Portas, Nikolaos Sifunakis, Henri Weber, Thomas Wise
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Giulietto Chiesa, Michael Cramer
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Catherine Trautmann

22.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de denkfase: structuur, thema's en kader voor de beoordeling van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Maria Berger

SUGGESTIES

De Commissie juridische zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

De Commissie juridische zaken

1. is van mening dat het onderwerp van het verslag van de Commissie constitutionele zaken niet de inhoud van de Grondwet mag zijn, waarover het Parlement met de resolutie van 12 januari 2005¹ reeds de gelegenheid heeft gehad zich te uiten, maar de methode van het openbaar debat in de Unie tijdens de denkfase;
2. herhaalt haar mening die ze reeds geuit heeft met betrekking tot de voornoemde resolutie over de aspecten van de Grondwet die onder haar bevoegdheid vallen;
3. benadrukt hieromtrent dat het wat betreft de gebieden van de Commissie juridische zaken en vooral wat betreft de besluiten en procedures, alsook de structuur en functie van en de toegang tot het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, zeer moeilijk is voor te stellen dat het uitstekende resultaat, dat de Grondwet aanbiedt, in een andere samenhang en met andere middelen zou kunnen worden bereikt;
4. is van mening dat het van rechtswege niet mogelijk is deel I van de Grondwet afzonderlijk in werking te laten treden, omdat deel I zonder een grondige aanpassing van de geldige overeenkomsten hiermee niet verenigbaar is;
5. herinnert eraan dat de Grondwet het resultaat is van een ruime consensus waaraan de parlementen en regeringen van alle lidstaten alsook alle Europese instellingen hebben deelgenomen;
6. herinnert er eveneens aan dat er nog nooit een Europese overeenkomst met een dusdanige doorzichtigheid en in samenspraak met de burgermaatschappij, jongeren en met allterritoriale bestuursniveaus is uitgewerkt zoals het geval is geweest bij de Grondwet;
7. herinnert eraan dat de situatie waarin we ons momenteel bevinden reeds is voorzien in

---

¹ PB C 247 E van 6.10.2005, blz. 88.

verklaring nr. 30 betreffende de bekrachtiging van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa, die als volgt luidt:

"De Conferentie neemt er nota van dat indien viervijfde van de lidstaten het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa twee jaar na de ondertekening ervan hebben bekrachtigd en een of meer lidstaten moeilijkheden bij de bekrachtiging hebben ondervonden, de Europese Raad de kwestie bespreekt."

8. is van mening dat de Raad vooruitgelopen is op de tenuitvoerlegging van de verklaring en het probleem heeft aangepakt door een denkfase in te lassen om de gerezen obstakels te overwinnen, terwijl de lidstaten die dit wensen het ratificatieproces kunnen voortzetten;
9. stelt voor als doelstelling van deze denkfase te streven naar een hernieuwde start van het constitutioneel project, via een breed openbaar debat dat het mogelijk moet maken een helderder, diepgaander en democratischer gedragen consensus met betrekking tot de grondwet te bereiken door oplossingen voor te stellen voor de problemen die goedkeuring van de tekst in de weg staan;
10. is ervan overtuigd dat een van de doelstellingen van de denkfase moet liggen in het bedenken hoe de Europese Unie het vertrouwen van de burgers kan herwinnen; is van oordeel dat voor het welslagen hiervan een doorlopend debat nodig is over de wijze waarop de EU haar prestaties kan verbeteren en kan bijdragen aan oplossingen voor de reële problemen van de bevolking;
11. wijst erop dat het Europees Parlement in haar resolutie over het toetredingsproces van Turkije heeft verklaard dat de totstandkoming van een Grondwet voor Europa een voorwaarde is voor elke volgende uitbreiding; en dat aan de opnamecapaciteit van de Europese Unie ook op het niveau van de Raad nu meer belang zal worden toegekend;
12. is van mening dat de denkfase en het debat middelen zijn om de resultaten van de Grondwet te consolideren en in geen geval dienen om de constitutionele tekst af te zwakken;
13. acht het noodzakelijk de denkfase te benutten om burgers van alle leeftijden en uit alle maatschappelijke en professionele geledingen grondiger te kunnen inlichten, niet alleen over de Grondwet zelf, maar ook over de momenteel geldende overeenkomsten die op dit ogenblik van doorslaggevende betekenis zijn voor de Europese Unie en die van kracht zullen blijven als de Grondwet niet in werking treedt;
14. acht het bovendien noodzakelijk tijdens de denkfase een gestructureerd, interactief en resultaatgericht debat te houden met onder anderen de Europese burgers, de civiele samenleving, de maatschappelijke partners, de nationale parlementen, de politieke partijen en de instellingen van de Unie; stelt daarom voor:
  - a) als basis voor het debat en beschouwingen een lijst met vragen en antwoorden op te stellen waarin de essentiële vragen en antwoorden over de Grondwet staan opgesomd. Politieke partijen in de lidstaten, de vertegenwoordigers van de burgermaatschappij en anderen die verantwoordelijkheid dragen dienen deze vragenlijst te gebruiken om zoveel mogelijke debatten te voeren; de vragenlijst moet ook op websites beschikbaar zijn;
  - b) te komen tot een representatief profiel van de meningen van burgers over de bijdrage van de Grondwet en de toekomst van de Unie aan de hand van opiniepeilingen (Eurobarometer);

- c) in elke lidstaat een team in te zetten bestaande uit personen die aan deze debatten deelnemen en een verslag opstellen over de houding van de burgers in de betreffende lidstaat; leden van het Europees Parlement en de desbetreffende nationale parlementen kunnen hiervoor in aanmerking komen;
  - d) dat deze rapporteurs vervolgens in een gemeenschappelijke Europese Conferentie bijeen moeten komen en moeten proberen uit de nationale debatten conclusies te trekken;
15. meent dat, waar in het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa suggesties zijn gedaan die de EU zonder twijfel burgervriendelijker zouden maken, het werk hieraan moet worden voortgezet; verzoekt met name, de Raad, gezien de bevinding van de Europese Ombudsman in een speciaal verslag, dat de Raad zich schuldig maakt aan wanbeheer wanneer hij wetgeving in het geheim vaststelt, onmiddellijk de aanbevelingen van de Ombudsman na te leven;
  16. stelt voor onderzoek te verrichten naar de kosten van een situatie zonder de Grondwet, betrekking hebbende op bestuur, democratie en doorzichtigheid, naar het voorbeeld van het onderzoek naar de "kosten van een niet-totstandkoming van Europa" dat toentertijd is ingesteld ter voorbereiding op de invoering van een Europese interne markt;
  17. is van mening dat er tijdens het debat ook een oplossing moet worden gevonden voor de problemen in Frankrijk en Nederland en dat er een manier moet worden gevonden om met deze referenda om te gaan zonder dat de bevolking in de lidstaten die de ontwerpgrondwet al hebben goedgekeurd, wordt teleurgesteld;
  18. verzoekt het Britse en Oostenrijkse Voorzitterschap om te beginnen met de voorbereidingen voor de organisatie van de denkfase in de voorgestelde vorm.

PROCEDURE

Titel	De denkfase: structuur, thema's en kader voor de beoordeling van het debat over de Europese Unie
Procedurenummer	2005/2146(INI)
Commissie ten principale	AFCO
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	JURI 7.7.2005
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Maria Berger 15.9.2005
Vervangen rapporteur voor advies	
Behandeling in de commissie	5.10.2005
Datum goedkeuring	22.11.2005
Uitslag eindstemming	+: 12 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Maria Berger, Bert Doorn, Giuseppe Gargani, Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Aloyzas Sakalas, Rainer Wieland, Nicola Zingaretti, Tadeusz Zwiefka
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Nicole Fontaine, Othmar Karas, Marie Panayotopoulos-Cassiotou
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	...

24.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie constitutionele zaken

over de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de
Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Jean-Marie Cavada

SUGGESTIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. wijst op de talloze verbeteringen die de grondwet aanbrengt in de bestaande verdragen op het gebied van veiligheid, vrijheid en rechtvaardigheid, met name: het opgeven van de pijlerstructuur, waardoor het merendeel van de procedures van de huidige derde pijler gecommunautariseerd kunnen worden; de algemene invoering van de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen en de vereenvoudiging van de wetgeving; de uitbreiding van de jurisdictie van het Hof van Justitie; de versterking van de rol van het Parlement als medewetgever; de opname van Europol in het communautaire kader in plaats van de intergouvernementele basis waarop de instelling nu berust, waardoor maar zeer beperkte democratische controle mogelijk is; de opname van het Handvest van de grondrechten in de tekst zelf van de grondwet, zodat het een juridische status krijgt; de geplande toetreding van de Unie tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden; de versterking van Eurojust; het perspectief van de instelling van een Europees Openbaar Ministerie; de grotere rol voor de nationale parlementen en het Europees Parlement bij de evaluatie;
2. onderstreept het strategische belang van het Parlement in het publieke debat over de grondwet en beklemtoont de noodzaak om communicatievormen te ontwikkelen die de interesse van de burgers wekken;
3. onderstreept dat dit debat grootschalig en breed moet worden gevoerd, met alle instellingen, sociale actoren, politieke partijen en media, en dat er maximale publiciteit aan moet worden gegeven, onder meer op institutioneel vlak; wijst erop dat het Europese project betreffende vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid in dit debat centraal moet staan;
4. is ingenomen met de "Parlementaire ontmoetingen" tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen op 17 en 18 oktober 2005, gewijd aan samenwerking van justitie en politie in Europa; stelt vast dat er een algemene overeenstemming bestond over de talloze bijdragen van de grondwet op dit vlak alsook over de noodzaak van een nauwere samenwerking tussen de parlementen van de Unie, met name om de democratische controle

en de efficiëntie van Europol en Eurojust te vergroten; is in dat opzicht van mening dat het interparlementaire debat in regelmatige cicli moet worden georganiseerd;

5. onderkent dat de ratificatie van de grondwet momenteel op grote problemen stuit, waardoor zowel de nationale regeringen en parlementen, als de instellingen van de Unie zich extra moeten inspannen om de Unie te voorzien van aan de uitdagingen en de verwachtingen van de burgers aangepaste actiemiddelen, in het bijzonder ter bestrijding van de criminaliteit en het terrorisme waarbij de fundamentele vrijheden in alle opzichten worden gerespecteerd; is van mening dat deze doelstellingen het beste kunnen worden gerealiseerd in het kader van een grondwet;
6. acht het absoluut noodzakelijk om het democratisch tekort dat nog steeds kenmerkend is voor de ruimte van de vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, op te heffen, en meent derhalve dat de geplande overbruggingsclausules dringend volledig in werking moeten worden gesteld:
  - door artikel 67 van het EG-Verdrag, met name wat betreft de volledige jurisdictie van het Hof van Justitie, en
  - door artikel 42 van het EU-Verdrag, zoals deze bepaling is opgenomen door het Verdrag van Maastricht;
7. wijst in dit verband op de vorderingen die het Hof van Justitie onlangs heeft geboekt op het gebied van communautaire bevoegdheden in de bepaling van sancties in strafzaken alsook op de arresten op het gebied van wederzijdse erkenning van gerechtelijke beslissingen (Zaak- Gözütök) en het "ne bis in idem" beginsel (Zaak-Pupino);
8. wijst erop dat het Europese beleid van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid coherente evaluaties vereist, zoals in de grondwet is bepaald; wijst erop dat de hierboven genoemde beleidsgebieden gedeeltelijk het extern optreden van de Unie bestrijken, waarvoor eenheid op institutioneel en wettelijk vlak in de Unie vereist is;
9. acht het een prioriteit om systematisch rekening te houden met het effect dat de beleidsmaatregelen van de Unie hebben op de grondrechten, en wijst op de dringende noodzaak een Bureau van de grondrechten op te zetten, dat de instellingen zal assisteren met de uitvoering van hun missie, en gebaseerd is op de beginselen die zijn geformuleerd in de resolutie die op 26 mei 2005 door het Parlement met een absolute meerderheid van zijn leden overeenkomstig artikel 192 van het EG-Verdrag is goedgekeurd; meent meer in het bijzonder dat dit bureau gezamenlijk door het Parlement en de Raad in het kader van de medebeslissingsprocedure opgericht dient te worden en volledig onafhankelijk moet zijn; is van mening dat de onafhankelijkheid van dit bureau op diverse manieren gewaarborgd moet worden, onder meer door op de post van directeur een persoon te benoemen die erkend wordt vanwege zijn ervaring op het gebied van de grondrechten en die zal worden geselecteerd volgens een procedure die deelname op voet van gelijkheid van het Parlement en de Raad garandeert, alsook door het aanwijzen van gekwalificeerde en onafhankelijke personen in de raad van bestuur.

PROCEDURE

Titel	De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie		
Procedurenummer	2005/2146(INI)		
Commissie ten principale	AFCO		
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	LIBE 7.7.2005		
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking			
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Jean-Marie Cavada 4.10.2005		
Vervangen rapporteur voor advies			
Behandeling in de commissie	14.11.2005	23.11.2005	24.11.2005
Datum goedkeuring	24.11.2005		
Uitslag eindstemming	+: -: 0:	27 2 0	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Michael Cashman, Giusto Catania, Jean-Marie Cavada, Carlos Coelho, Rosa Díez González, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Adeline Hazan, Livia Járóka, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Barbara Kudrycka, Stavros Lambrinidis, Edith Mastenbroek, Martine Roure, Inger Segelström, Manfred Weber, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Gérard Deprez, Genowefa Grabowska, Jeanine Hennis-Plasschaert, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Bill Newton Dunn, Marie-Line Reynaud		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Sharon Margaret Bowles, Othmar Karas		
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	...		

24.11.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GENDERGELIJKHEID

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
(2005/2146(INI))

Rapporteur voor advies: Edit Bauer

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. nota nemend van de verklaring van de Europese Raad dat hij in de eerste helft van 2006 zal overgaan tot "een algemene beoordeling van de nationale debatten en tot overeenstemming over een verdere aanpak" zal komen,
- B. overwegende dat meer dan de helft van de kiezers in de EU vrouwen zijn, hoewel zij weinig aan het politieke leven deelnemen, en dat hun stemmen de doorslag kunnen geven,
- C. overwegende dat plan "D" van de Commissie, dat staat voor dialoog, debat en democratie, zich richt op de lancering van een nieuw Europees debat waarbij niet alleen Europese nationale instellingen worden betrokken, maar ook de maatschappij als geheel, waarvan vrouwen een voornaam deel uitmaken,
- D. overwegende dat het ratificeringsproces en de debatten in de lidstaten hebben aangetoond dat in het bijzonder jongeren besluitelozener en negatiever tegenover het Grondwettelijk Verdrag blijken te staan,
  1. is het ermee eens dat de instelling van kerngroepen van bepaalde lidstaten als gevolg van of ter oplossing van de crisis over de Grondwet wordt verworpen;
  2. verplicht zich, als de rechtstreeks gekozen instelling die de burgers van de Unie vertegenwoordigt, ertoe een grote verantwoordelijkheid voor de Europese dialoog op zich te nemen - te meer daar de Europese Raad achterwege heeft gelaten de methoden of doelstellingen te omschrijven;
  3. beveelt aan de regionale en nationale parlementen en andere nationale organen, politieke partijen, vertegenwoordigers van de academische wereld en maatschappelijke groeperingen, sociale partners en alle burgers, onder wie vooral vrouwen en jongeren, in de denkpauze bij de zaken te betrekken en is van oordeel dat de aandacht er vooral op moet worden gericht allen aan te moedigen deel te nemen aan het debat over de toekomst van Europa;

4. is voorstander van een duidelijker genderevenwicht bij de institutionele besluitvorming over de toekomst van Europa en het Grondwettelijk Verdrag, niet alleen ter bevordering van genderegelijkheid, maar ook in de naam van een representatieve en participerende democratie;
5. stelt voor een serie conferenties tussen Europese en nationale parlementsleden met als titel "Parlementaire fora" te organiseren ten einde het debat te stimuleren; wijst erop dat vrouwen in alle dergelijke parlementaire fora gelijkkelijk vertegenwoordigd dienen te zijn;
6. roept de lidstaten ertoe op om op nationaal niveau een beslissende rol te spelen in een geheel Europa omvattend interactief, gestructureerd en gecoördineerd debat over de toekomst van Europa en het Grondwettelijk Verdrag en om ook de discussie op lokaal en regionaal niveau aan te moedigen;
7. is van oordeel dat de denkpauze enerzijds moet worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de burgers vollediger worden geïnformeerd, niet alleen over de Grondwet zelf, maar ook over de bestaande Verdragen, en anderzijds ter verduidelijking, verbreding en democratisering van de consensus rondom de Grondwet door het vinden van oplossingen voor bestaande problemen als immigratie, demografie en werkgelegenheid en om een representatief profiel te krijgen van de denkbeelden van burgers door middel van onderzoeken van de publieke opinie (Eurobarometer);
8. beveelt aan het debat te verbreden en met deelneming van alle Europese burgers ook in te gaan op punten die te maken hebben met de toekomst van Europa en zaken die kernpunten vormen van de referendacampagnes, zoals het doel van de Europese integratie, de rol van Europa in de wereld en de toekomst van het Europese sociale en economische model;
9. beveelt het aan steun te verlenen aan vrouwen-NGO's en vrouwenfora om de dialoog over het Grondwettelijk Verdrag te bevorderen en ervoor te zorgen dat vrouwen duidelijk worden geïnformeerd over de gevolgen van het Grondwettelijk Verdrag voor en de bijdrage van dit Verdrag aan het dagelijks leven van de Europese burger;
10. herinnert de lidstaten eraan dat iedere dialoog over het Europese eenwordingsproces noodzakelijkerwijs gebaseerd dient te zijn op de erkenning als fundamentele waarde van de gelijkheid van mannen en vrouwen, in het besef dat deze gelijkheid de bringer is van vrede, vrijheid, rechtvaardigheid en sociale vooruitgang;
11. herinnert eraan dat de verwezenlijking van de droom van een groot verenigd Europa niet alleen gebaseerd mag zijn op en convergerende economische aspiraties en belangen, maar ook op waarden die gedeeld worden door alle Europese burgers, omdat Europa immers zijn identiteit aan deze echte waarden kan ontleen en zo in staat zal zijn zich van zijn verantwoordelijkheden op het wereldtoneel te kwijten;
12. onderstreept dat bij iedere vorm van nadenken over de toekomst van Europa de eerbiediging van de uitgangspunten "Eenheid in verscheidenheid" en de gelijkheid van mannen en vrouwen voorop moet staan en dat hierop ook de bestrijding van alle vormen van discriminatie moet worden gebaseerd.

PROCEDURE

Titel	De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie
Procedurenummer	(2005/2146(INI))
Commissie ten principale	AFCO
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	FEMM 7.7.2005
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	nee
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Edit Bauer 15.9.2005
Vervangen rapporteur voor advies	
Behandeling in de commissie	24.11.2005
Datum goedkeuring	24.11.2005
Uitslag eindstemming	+: 19 -: 1 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Edit Bauer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Nicole Fontaine, Claire Gibault, Lissy Gröner, Zita Gurmai, Livia Járóka, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Christa Prets, Marie-Line Reynaud, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s)	Katerina Batzeli, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Anna Hedh, Mary Honeyball, Christa Klauf, Zita Pleštinská
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Mieczysław Edmund Janowski, Kathy Sinnott
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	...

ADVIES VAN HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

SC/025 - CESE 1249/2005

SC - 025
Denkpauze: debat
over de Europese Unie

Brussel, 26 oktober 2005

ADVIES
van het
Europees Economisch en Sociaal Comité
over
"De denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie"

Samenvatting

Als Europees institutioneel forum voor raadpleging, vertegenwoordiging en voorlichting van de maatschappelijke organisaties en voor de verdediging van de belangen van die organisaties, neemt het Comité de volgende standpunten in:

- de logica en de onderbouwing die tot het grondwettelijk verdrag hebben geleid, blijven overeind;
- de huidige situatie is ontstaan uit de bezorgdheid van de burgers over bepaalde problemen, waarvoor in het verdrag oplossingen werden gezocht; dat het verdrag nu nog steeds niet is aangenomen is dus paradoxaal;
- de participatiedemocratie, die in het grondwettelijk verdrag werd verankerd, blijft van essentieel belang om de democratische legitimiteit van de EU te vergroten;
- uit de participatiedemocratie kan een gemeenschappelijke visie ontstaan, die zou kunnen helpen het integratieproces weer op de rails te zetten;
- de EU-instellingen en de lidstaten zouden dan ook zonder dralen werk moeten maken van de participatiedemocratie, m.n. door vooruit te lopen op de bepalingen van het grondwettelijk verdrag inzake het democratische bestel van de Unie;
- de Unie moet tot de verbeelding van het publiek spreken en de Lissabonstrategie in de praktijk brengen;
- hoewel er al heel wat vooruitgang is geboekt moet verder worden gewerkt aan communicatie en overleg;
- op dit ogenblik is er in de lidstaten geen sprake van de door de staatshoofden en regeringsleiders voorgestelde brede maatschappelijke discussie, wat het moeilijk maakt vooruitgang te boeken;

- de hoofdverantwoordelijkheid voor de debatten tijdens de denkpauze ligt bij de lidstaten, wat niet wegneemt dat ook de Europese instellingen een belangrijke rol te vervullen hebben en het debat op Europees niveau moeten aanzwengelen;
- de Europese instellingen moeten zich ook actief inzetten voor de debatten op nationaal, regionaal en lokaal niveau door deel te nemen aan organisatie daarvan;
- de maatschappelijke organisaties kunnen een belangrijke ondersteunende rol spelen en moeten daarom worden betrokken bij een echte nationale, regionale en lokale dialoog.

*
*   *

**Advies
van het
Europees Economisch en Sociaal Comité
over
De denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat
over de Europese Unie**

Het Europees Parlement heeft op 6 september 2005 besloten het Europees Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig artikel 262 van het EG-verdrag te raadplegen over

“De denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie”.

Overeenkomstig artikel 19, lid 1, van zijn reglement van orde heeft het Comité besloten een subcomité met de voorbereidende werkzaamheden te belasten.

Het subcomité “Denkpauze: debat over de Europese Unie”, dat belast was met de voorbereidende werkzaamheden, heeft zijn advies op 13 oktober 2005 goedgekeurd. Rapporteur was mevrouw van Turnhout.

Het Comité heeft tijdens zijn op 26 en 27 oktober 2005 gehouden 421e zitting (vergadering van 26 oktober) het volgende advies uitgebracht, dat met 130 stemmen vóór en 3 stemmen tegen, bij 3 onthoudingen, is goedgekeurd.

*
*   *

1. Actualiteit van logica en onderbouwing

- 1.1 De logica en de onderbouwing die ertoe hebben geleid dat het advies waarin het Comité zich uitspreekt vóór het grondwettelijk verdrag (28 oktober 2004)¹ met een verpletterende meerderheid werd goedgekeurd, zijn nog steeds geldig, wat betekent dat ook de hierin naar voren gebrachte argumenten en aanbevelingen niets aan actualiteit hebben ingeboet. De haken en ogen aan het ratificatieproces van het grondwettelijk verdrag mogen duidelijk maken dat het Comité de zaken in een juist perspectief heeft geplaatst.

---

¹ doc. CESE 1416/2004.

- 1.2 De resultaten van de referenda in Frankrijk en Nederland bv. tonen niet alleen aan dat noch de lidstaten noch de Europese instellingen erin geslaagd zijn te laten zien hoe Europa werkt en hoe compromissen worden gesloten, maar maken ook duidelijk dat er een kloof is tussen de burger en Europa, wat zeker niet alleen in deze twee landen het geval is. Het gaat hier om een probleem dat niet alleen te maken heeft met een gebrek aan communicatie en niet uitsluitend van conjuncturele aard is, maar vragen doet rijzen bij het compromis zelf, en dus bij de manier waarop dit compromis tot stand is gekomen.
- 1.3 Het loont de moeite hier nog eens te herhalen welke "duidelijke boodschap" volgens het Comité aan de burgers moet worden overgebracht (zie het advies van oktober 2004):
- er is gekozen voor een Conventie om het democratische gehalte van het integratieproces te verhogen;
  - de vaststelling van een grondwet is een "revolutie" in het verloop van het integratieproces;
  - de grondwet leidt tot een democratischere Unie waarin de belangen van de burgers centraal staan in het integratieproces;
  - de grondwet leidt tot een Unie die de grondrechten van haar burgers beter beschermt;
  - de grondwet leidt tot een Unie die dankzij haar beleid en de communautaire methode aan de verwachtingen van haar burgers kan voldoen.
- 1.4 Het Comité heeft al laten blijken niet blind te zijn voor de tekortkomingen van het grondwettelijk verdrag, maar pleit er desondanks voor dat de Europese burgers warm worden gemaakt voor de vooruitgang die dit verdrag belichaamt, zodat de tekortkomingen kunnen worden aangepakt.
- 1.5 Het Comité vermeldt in zijn advies de volgende knelpunten:
- de uitvoeringsbepalingen m.b.t. het beginsel van de participatiedemocratie zijn ontoereikend;
  - er ontbreken bepalingen waarin de rol van het maatschappelijk middenveld bij de tenuitvoerlegging van het subsidiariteitsbeginsel wordt erkend;
  - de Europese governance schiet tekort als het gaat om economisch en werkgelegenheidsbeleid; bovendien zijn er geen regels voor raadpleging van het Europees Parlement en het Comité over deze aangelegenheden, die toch in de eerste plaats de civiele samenleving aangaan;
- 1.6 Het Comité is van oordeel dat al deze opmerkingen nog geldig en actueel zijn. In zijn advies van oktober 2004 heeft het Comité een vurig pleidooi gehouden voor ratificatie van het grondwettelijk verdrag, en heeft het onderstreept dat de EU-burgers duidelijk moet worden gemaakt dat de ontwerpgrondwet meer democratie brengt en tal van voordelen heeft.
- 1.7 De debatten naar aanleiding van de ratificatieprocedure hebben eens te meer aangetoond dat de EU dringend een strategie moet uitdokteren om de huidige en komende generaties groei, werkgelegenheid en welvaart te bieden. Zoals blijkt uit de meest recente Eurobarometer-enquête zijn dit immers de thema's die de Europese burgers na aan het hart liggen (Eurobarometer 63, september 2005).

- 1.8 Een cruciaal wapen in deze strijd zijn de doelstellingen van de Lissabonstrategie, die in 2000 door de staatshoofden en regeringsleiders is uitgestippeld en concreet aangeeft welke richting de Europese samenleving uit moet.
- 1.9 Vijf jaar van diepgaande debatten en allerhande acties op Europees niveau ten spijt zijn de resultaten tot nog toe teleurstellend en laat de tenuitvoerlegging van de strategie te wensen over.
- 1.10 "Naast onmiskenbare vorderingen is er duidelijk sprake van lacunes en vertraging", zo stelt de Europese Raad in maart 2005. Tal van uiteenlopende factoren zijn debet aan die lacunes en vertragingen, maar over de volgende twee oorzaken zal iedereen het eens zijn:
- de strategie is te abstract. Tastbare resultaten voor de bevolking en het bedrijfsleven blijven uit. De bevolking maakt geen onderscheid tussen de gevolgen die globalisering, EU-beleid en nationaal beleid hebben voor haar leef- en arbeidsomstandigheden;
  - de strategie is van bovenaf opgelegd. De stem van de maatschappelijke organisaties is te weinig gehoord. In sommige lidstaten zijn veel van de betrokkenen niet of nauwelijks op de hoogte van de strategie. Er lijkt geen serieus overleg te hebben plaatsgevonden, al zeker niet in het kader van de open coördinatiemethode voor onderzoek en onderwijs.
- 1.11 Er is tijdens de bijeenkomst van de Europees Raad in maart 2005 dan ook op gehamerd dat de civiele samenleving actief moet worden betrokken bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de Lissabonstrategie.
- 1.12 Uit een en ander blijkt overduidelijk dat de toekomst van het Europese samenlevingsmodel, met inbegrip van het sociale model, dat onlosmakelijk verbonden is met de collectieve identiteit van de Europese burgers en waarmee zij zich sterk vereenzelvigen, afhankelijk is van de realisatie van de Lissabondoelstellingen. De inzet is dus in feite niet zozeer de toekomst van het grondwettelijk verdrag, hoe belangrijk ook. Waar het om gaat is dat de Europese burgers de kans moeten krijgen zich het Europese project weer eigen te maken; voorwaarde daartoe is dat zij het eens worden over het soort samenleving waar zij naartoe willen.
- 1.13 Vandaar dat het Comité in zijn advies van oktober 2004 een link legt tussen het grondwettelijk verdrag en de Strategie van Lissabon:

"Die strategie moet in de discussie worden ingebracht, omdat zij een visie inhoudt voor de toekomst van iedere Europese burger: concurrentievermogen, volledige werkgelegenheid, delen van kennis, investeren in menselijk kapitaal en groei in het teken van duurzame ontwikkeling waardoor de levensomstandigheden en –kwaliteit behouden blijven".

2. Europa weer op de rails zetten – de participatiedemocratie moet leiden tot een gemeenschappelijke visie

- 2.1 Wil de EU de uitdagingen aankunnen, dan moet het integratieproces een nieuwe legitieme basis krijgen. Het begrip democratisch optreden moet opnieuw worden ingevuld, waarbij een hoofdrol dient te worden weggelegd voor de organisaties die het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen.
- 2.2 Om de democratische legitimiteit van de Europese instellingen en het optreden van de EU te versterken, is deelname van het maatschappelijk middenveld aan het openbare besluitvormingsproces essentieel. Nóg belangrijker is deze participatie voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijke visie op de nieuwe koers die Europa moet gaan varen. Is daarover eenmaal een consensus bereikt, dan kan het Europese integratieproces worden voortgezet en kan een blauwdruk voor het Europa van morgen worden afgeleverd die nauwer aansluit bij de verwachtingen van de burger.
- 2.3 De EU-instellingen en de regeringen van de lidstaten moeten alles in het werk stellen om subsidiariteit tot de norm te verheffen. Daarbij zouden dan niet alleen de verschillende bestuursniveaus een rol spelen, maar ook de verschillende maatschappelijke geledingen. Zo kan de EU de Europese burger tonen dat zij enkel optreedt als een communautaire maatregel duidelijk een meerwaarde biedt, en als zulks overeenstemt met het beginsel van beter wetgeven.
- 2.4 Volgens de laatste gegevens van Eurobarometer is 53 % van de respondenten van mening dat hun stem niet telt in de EU. Slechts 38% is overtuigd van het tegendeel.
- 2.5 Deze cijfers wijzen erop dat Europa een aantal mechanismen moet invoeren om zijn burgers het gevoel te geven dat zij daadwerkelijk worden betrokken bij het ontwerp van de blauwdruk voor een uitgebreide Unie. Belangrijk daarbij is dat deze blauwdruk inhoudelijk ook echt iets voorstelt, zodat de burger zich bereid zal tonen mee te werken aan de Europese integratie en zich daarmee gaat identificeren.
- 2.6 In dit verband dient te worden beklemtoond dat de democratische legitimiteit van de EU niet alleen berust op een duidelijke afbakening van de taken en bevoegdheden van haar instellingen. Democratische legitimiteit houdt ook in dat:
- deze instellingen het vertrouwen van het publiek genieten, en dat de burger bereid is zich in te zetten voor het Europese project;
  - de actieve deelname van burgers aan het democratische leven van de EU volledig is verzekerd;
  - er wordt gezocht naar attributen van het Europese burgerschap, die niet voortvloeien uit een optelsom van de verschillende nationale burgerschappen¹.
- 2.7 Het Comité wijst erop dat de huidige opschorting of vertraging van de ratificatie van het grondwettelijk verdrag wel bijzonder ironisch is. Juist het feit namelijk dat we nog niet beschikken over een grondwet, en met name de bepalingen van Titel VI inzake het democratische bestel van de Unie, maakt de behoefte eraan nog groter. De Unie staat nu voor de taak deze fundamentele boodschap te verspreiden.

---

¹ EESC-advies SOC/203 "Actieprogramma actief burgerschap".

- 2.8 De logica achter de bepalingen van de grondwet inzake de participatiedemocratie en de dialoog met het maatschappelijk middenveld blijft in de ogen van het Comité volledig overeind. De Europese instellingen mogen niet van deze lijn afwijken, en moeten streven naar de totstandkoming van een echte participatiedemocratie.
- 2.9 Participatie dient des te sterker te worden gestimuleerd daar de Europese burgers, alle recente gebeurtenissen ten spijt, veel van de EU verwachten. Uit de eerder vermelde Eurobarometerpeiling blijkt dat nagenoeg 60% van de EU-burgers voorstander is van méér integratie. Ook tonen de resultaten aan dat de burgers graag zouden zien dat de EU een grotere rol gaat spelen in de strijd tegen werkloosheid, armoede en sociale uitsluiting, die dringend moet worden opgevoerd.
- 2.10 In oktober 2004 heeft het Comité er al op aangedrongen dat het voorgestelde institutionele kader wordt uitgebreid en door praktische maatregelen wordt verbeterd, zodat de tekortkomingen van het Verdrag kunnen worden weggewerkt en de burgers zich achter de tekst kunnen scharen, wat een garantie zou bieden voor ratificatie. Meer in het bijzonder bracht het Comité de volgende argumenten naar voren:
- de bepalingen met betrekking tot de participatiedemocratie, en meer specifiek de wijze waarop het Comité wordt geraadpleegd en de rol van het Comité, zouden in een reeks mededelingen moeten worden gedefinieerd;
  - voorts moet het maatschappelijk middenveld worden geraadpleegd over de Europese regeling waarin de procedures voor het burgersinitiatief worden vastgelegd; het Comité zou in dit verband kunnen worden verzocht om een verkennend advies uit te brengen;
  - het beginsel van participatiedemocratie moet gelden voor de voornaamste strategieën van de Unie ten behoeve van groei, werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling.
- 2.11 Met dit pleidooi heeft het Comité getracht de regeringen van de lidstaten en de EU-instellingen te doen inzien hoe belangrijk het is dat de burgers en de maatschappelijke organisaties worden gewonnen voor zowel de geest als de letter van de Grondwet.
- 2.12 Het Comité merkt op dat het "brede debat" waarvoor de staatshoofden en regeringsleiders in hun verklaring van juni een lans braken, nog steeds niet op gang is gekomen. Toch is het belangrijk dat de discussie zo spoedig mogelijk van start gaat. Wel wijst het Comité erop dat de publieke opinie gerustgesteld moet worden over de aard van de Europese integratie en m.n. het democratische gehalte van dit proces, anders zou discussie wel eens contraproductief kunnen zijn.
- 2.13 De denkpaauze waartoe de staatshoofden en regeringsleiders in juni besloten hebben, moet vanzelfsprekend ook worden gebruikt om na te gaan hoe de politieke en institutionele impasse, die is ontstaan na de uitslag van de referenda in Frankrijk en Nederland, kan worden overwonnen.
- 2.14 Bovenal echter moeten tijdens deze denkpaauze de grondslagen worden gelegd voor een visie op de toekomst van de EU waar alle burgers zich in kunnen vinden, voor een nieuw sociaal contract tussen Europa en de burgers, en voor een nieuwe consensus die tevens een kader biedt voor de beleidsmaatregelen die nodig zijn om groei, werkgelegenheid en

welvaart te verzekeren. Het is in dit verband aan de regeringen van de lidstaten om de EU “hun land binnen te halen”.

- 2.15 Het is van vitaal belang te tonen dat “participatiedemocratie” en “civiele dialoog” geen loze kreten zijn, maar basisbeginselen die van doorslaggevend belang zijn voor het welslagen van het EU-beleid, en dientengevolge ook voor de toekomst van de Unie.
- 2.16 Vandaar dat in de toekomst zo veel mogelijk verschillende maatschappelijke organisaties op nationaal, regionaal en lokaal niveau bij de debatten moeten worden betrokken, zodat de EU-burgers ertoe worden aangezet hun concrete verwachtingen kenbaar te maken. Daartoe dient ook een specifieke strategie te worden uitgestippeld: de Unie moet bereid zijn te luisteren naar de visie van de burgers op het Europees beleid en op hun gemeenschappelijke toekomst, en moet daarover in overleg treden.
- 2.17 Het Comité zal “Plan D” van de Commissie dan ook grondig onder de loep nemen, temeer daar er nog niet echt sprake is van een debat, en de methodes en het tijdschema die in de verschillende landen maar ook op EU-niveau zullen worden gebruikt om het debat op gang te brengen, alsook de middelen die daarvoor zullen worden uitgetrokken, doorslaggevend zijn. Het sluit zich aan bij vice-voorzitster Wallström, die herhaaldelijk heeft beklemtoond dat communicatie een vorm van tweerichtingsverkeer is, en dat Europa vaker zijn oor te luisteren moet leggen. Het Comité tekent daarbij aan dat luisteren niet noodzakelijk gelijk hoeft te staan met instemmen, maar wel betekent dat inspraak wordt verleend, en idealiter ook begrip impliceert.

3. **Communiceren over Europa**

- 3.1 Meer in het algemeen verheugt het Comité zich erover dat steeds meer stemmen opgaan voor een echte EU-communicatiestrategie en een herziening en versterking van het bestaande instrumentarium voor communicatie. Ook is het ingenomen met het verslag van het EP van 26 april 2005 over de tenuitvoerlegging van de informatie- en communicatiestrategie van de EU, en met het actieplan van de Commissie van 20 juli 2005 om de communicatie over Europa te verbeteren.
- 3.2 Het Comité heeft ook zijn eigen strategisch communicatieplan, dat geregeld wordt herzien. Bovendien heeft het bureau van het Comité in december 2004 een algemene strategie voor de communicatie over Europa goedgekeurd. Via deze twee instrumenten tracht het Comité de leden te helpen hun brugfunctie tussen Europa en de door hen vertegenwoordigde organisaties te versterken. Voorts heeft het Comité zich in 2004 actief ingezet voor het zogenaamde Wicklow-initiatief. Zo heeft het met het strategische document "De kloof dichtten" een bijdrage geleverd aan de informele ministerbijeenkomst in Amsterdam waarop werd nagegaan hoe het maatschappelijk middenveld in het algemeen en het Comité in het bijzonder nauwer bij de communicatie kunnen worden betrokken.
- 3.3 Het Comité schaaft zich achter het verzoek van de Europese Raad van november 2004 aan de Commissie om een coherente communicatiestrategie voor de Unie uit te werken. Op dit moment is het Comité in nauwe samenwerking met de Commissie bezig met de organisatie van een overlegforum over de uitdagingen op het gebied van communicatie. Bedoeling is de maatschappelijke organisaties materiaal aan te reiken zodat zij de denkpauze kunnen benutten om een degelijk onderbouwd standpunt in te nemen. Ook de

Commissie zou uit de conclusies van het forum kunnen putten bij het opstellen van het Witboek waarmee zij het overleg over communicatie op gang wil trekken.

- 3.4 Het Comité, dat in april 2005 al een zelfde soort overlegforum over duurzame ontwikkeling op touw heeft gezet, is bereid om ook voor een aantal andere belangrijke beleidskwesties dergelijke oefeningen in overleg en aandacht te organiseren. Het wil op die manier de maatschappelijke organisaties ertoe aanzetten hun stem te laten horen en Brussel helpen om beter te luisteren.
- 3.5 Het Comité hoopt dat het Europees Parlement in dit verband zijn leidersrol zal blijven vervullen: het EP heeft immers altijd al vooraan gestaan in het democratische streven naar een nauwer contact met de burger. Het Comité verklaart zich bereid het EP hierin bij te staan, net zoals het dat al heeft gedaan tijdens de werkzaamheden van de Conventie. Zo zou het hoorzittingen en forums kunnen organiseren, hetzij op eigen initiatief, hetzij wanneer het EP over een bepaald onderwerp nader overleg met het maatschappelijk middenveld wil plegen.
- 3.6 Het Comité trekt hieruit twee conclusies. Ten eerste is de groeiende aandacht voor communicatiestrategieën en –instrumenten positief. Toch mag niet worden vergeten dat het uiteindelijk altijd om de inhoud van de boodschap gaat. Communicatie is een middel, geen doel op zich. Ten tweede wijst het Comité erop dat het zich voor de volle 100% inzet voor de uitwerking van een Europese communicatiestrategie en de verbetering van het communicatie-instrumentarium, maar dat de communautaire acties moeten worden gezien als een aanvulling op de nationale maatregelen. Een Europese strategie is onmisbaar, maar volstaat niet.
- 3.7 In dit verband moet de nadruk worden gelegd op de rol van de representatieve en raadgevende instellingen op lokaal, regionaal en nationaal niveau, m.n. de nationale parlementen en sociaal-economische raden.

4. **Aanbevelingen**

Nù werk maken van de participatiedemocratie!

- 4.1 De redenen en de gedachtegang die het Comité ertoe hebben gebracht het grondwettelijk verdrag met een zeer grote meerderheid goed te keuren - met name de bepalingen over het democratisch bestel van de Unie – blijven overeind. Het Comité is er nog steeds van overtuigd dat het democratisch bestel van de Unie het best gediend is met een grondwettelijk kader waarin dergelijke bepalingen zijn verankerd. Dat een en ander onlangs op losse schroeven is gezet mag de EU-verantwoordelijken er niet van weerhouden nu al een aanvang te maken met de realisatie van de participatiedemocratie. Alle EU-instellingen moeten zich buigen over de vraag hoe zij volgende punten willen verwezenlijken:
  - de burgers en hun representatieve organisaties de kans geven zich uit te spreken en publiekelijk te discussiëren over alle mogelijke Europese maatregelen;
  - regelmatig en op open en transparante wijze met de representatieve organisaties en het maatschappelijk middenveld in dialoog treden;
  - breed overleg op gang brengen met alle betrokken partijen, om zo de samenhang en transparantie van het EU-optreden te verzekeren.

Verder zou de Commissie al moeten vooruitlopen op de bepalingen van artikel I-47 (4) van het grondwettelijk verdrag door het maatschappelijk middenveld te raadplegen over de inhoud van de Europese regeling waarin de procedures voor het indienen van een burgerinitiatief moeten worden vastgelegd (het Comité zou kunnen worden verzocht hierover een verkennend advies uit te brengen).

- 4.2 Het Comité bevestigt zijn voornemen om een belangrijke - zij het aanvullende - bijdrage te leveren aan het stimuleren van de burgerdialoog. Het wil daarbij niet alleen de traditionele raadplegingsmechanismen inzetten, maar ook gebruikmaken van zijn rol als schakel tussen Europa en de maatschappelijke organisaties. In dit verband beklemtoont het Comité dat een verfrissende kijk nodig is op de manier waarop de contacten met maatschappelijke organisaties tot stand komen. Het Comité is bereid om zich ten volle in te zetten voor alle acties om de burgerdialoog aan te zwengelen, en beschikt ook over de nodige middelen daartoe.

Tot de verbeelding van het publiek spreken en de Lissabonstrategie in praktijk brengen!

- 4.3 Het economisch klimaat in Europa is van groot belang voor de manier waarop het publiek tegen het Europese integratieproces aankijkt. Het Comité staat nog steeds achter de Lissabonstrategie, maar hamert erop dat de EU en de lidstaten hun beloften moeten waarmaken. Het Comité is ervan overtuigd dat de Lissabonstrategie de beste garantie is voor economische welvaart, sociale en culturele bloei en een gezond milieu in Europa. Toch blijkt dat het publiek zich in het geheel niet aangesproken voelt door deze strategie, terwijl men er in 1992 met de campagne voor de interne markt wel in geslaagd is belangstelling te wekken. Feit is dat ook de lidstaten hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. De strategie is te abstract, en er moet voor worden gezorgd dat de doelstellingen (én de benaming!) ervan ingang vinden in de nationale politiek. De burgers en maatschappelijke organisaties moeten hierbij worden betrokken.
- 4.4 Tijdens de topbijeenkomst van 22 en 23 maart heeft de Europese Raad het Comité verzocht om "samen met de sociaal-economische raden van de lidstaten en andere organisaties van de sociale partners een interactief netwerk van initiatieven van de civiele samenleving op te zetten om de uitvoering van de strategie te bevorderen" (doc. 7619/1/05/rév.1 Raad, par. 9). Het Comité zal deze aansporing ter harte nemen.

De kloof dichten, de communicatie verbeteren

- 4.5 Het Comité beklemtoont sinds jaar en dag dat de communicatie tussen de EU en de burgers – namens wie de Unie toch zegt te handelen – beter moet. Wel erkent het dat de instellingen zowel elk voor zich als gezamenlijk recentelijk heel wat werk hebben verzet. Om maar twee voorbeelden te noemen: de website van het EP, die helemaal is herwerkt, en "Europe direct" van de Commissie. Het Comité pleit ervoor dat alle instellingen nauw samenwerken op het gebied van communicatie. Het neemt kennis van het "Plan D" van de Commissie en haar voornemen om binnenkort een Witboek uit te brengen. Het Comité zal alles in het werk stellen om te helpen de kloof te dichten, zoals overigens al blijkt uit het overlegforum van 7 en 8 november.
- 4.6 Wel wil het Comité benadrukken dat het uiteindelijk de inhoud van de boodschap is die telt. Niet alleen de instellingen maar op de eerste plaats ook de lidstaten moeten zich buigen over de vraag hoe zij beter met de burger kunnen communiceren over Europa. Het

Comité verwijst in dit verband naar zijn standpunten i.v.m. de Lissabonstrategie. Er is al herhaaldelijk op gewezen dat de verschillende partijen moeten ophouden elkaar met de vinger te wijzen. Dit neemt niet weg dat de burger maar al te vaak een afwijzende houding aanneemt of de Unie als een wereldvreemd instituut ziet. Er wordt niet genoeg gedaan om de positieve aspecten van het integratieproces te “verkopen”.

- 4.7 In verband met de versterking van de coördinatie zou het Comité graag zien dat het Wicklow-initiatief (informele vergaderingen van de ministers van Europese zaken) nieuw leven wordt ingeblazen. Wel dient daarbij te worden aangegeven dat het zaak is steeds de vraag voor ogen te houden hoe Europa beter kan communiceren. Daarnaast zouden deze informele ontmoetingen de lidstaten de mogelijkheid moeten bieden na te gaan hoe het publiek tegen Europa aankijkt, en goede praktijkvoorbeelden uit te wisselen. Verder dringt het Comité erop aan dat ook de interinstitutionele groep wordt verzocht om vaker en op regelmatigere basis bijeen te komen om de communicatieproblematiek te bespreken. Deze mechanismen zijn van bijzonder belang omdat ze het mogelijk maken in te spelen op de snel voortschrijdende technologische ontwikkelingen (bijv. mobiele telefonie en breedbandtechnologie) en nieuwe communicatietechnieken.
- 4.8 Het Comité wil hier nogmaals onderstrepen dat het niet volstaat eens in de zoveel tijd een campagne op te zetten om een specifiek probleem onder de aandacht te brengen; communicatie moet blijvend bovenaan de agenda worden geplaatst.

Erkennen waar de hoofdverantwoordelijkheid ligt

- 4.9 De Europese instellingen moeten af van de ongegronde overtuiging – hoe goed bedoeld ook – dat de “kortsluiting” op communicatiegebied vanuit “Brussel” kan worden opgelost. De instellingen kunnen op dit vlak niet meer doen dan aanvullende maatregelen nemen. De hoofdverantwoordelijkheid ligt elders. Uit de resultaten van de verkiezingen voor het EP en van de referenda in Frankrijk en Nederland over het grondwettelijk verdrag blijkt duidelijk dat veel Europese burgers sceptisch staan tegenover Europa. Die houding geldt vooral de invloed van de Europese wetgeving op onze levens- en arbeidsomstandigheden. Het is de taak van de lidstaten om de burgers de betekenis van de EU duidelijk te maken, hen te wijzen op de noodzaak van Europese regelgeving en hen de gevolgen daarvan voor de verschillende nationale beleidsgebieden te laten zien.
- 4.10 Geloofwaardigheid, vertrouwen, een transparant wetgevingsproces en een goed werkend gerechtelijk apparaat zijn de sleutelwoorden om de publieke opinie, m.i.b. het maatschappelijk middenveld, te overtuigen van de legitimiteit en de toekomstmogelijkheden van de Europese Unie. De eersten die hiervoor de verantwoordelijkheid dragen zijn de regeringen van de lidstaten. De regeringen moeten in hun optreden laten zien dat de Unie ook van hen is. Het gaat niet aan dat zij blijven denken in termen van “wij” en “zij” en daardoor voortdurend vervallen in een ambivalent discours.
- 4.11 Het “Irish National Forum on Europa” heeft terdege aangetoond dat de bijdrage van maatschappelijke organisaties van doorslaggevend belang kan zijn. De verbetering van de communicatie moet worden aangepast op het juiste niveau (lokaal, sectoraal, enz.) en ook succesverhalen over Europees beleid en Europese wetgeving moeten op het gepaste niveau aanschouwelijk en to the point worden verteld. Deze taak is de maatschappelijke organisaties op het lijf geschreven. Het Comité staat dan ook klaar om de

maatschappelijke organisaties uit de lidstaten bij te staan en aan te moedigen; de schakelfunctie van de leden is hierbij van groot belang. Meer nog, als er inderdaad een breed opgezet debat over het Europees project en het Europees beleid komt, dan lijkt het logisch dat een en ander van start gaat op de lagere niveaus van het maatschappelijk middenveld in de lidstaten. Een forum op Europees niveau heeft alleen zin als de standpunten van het maatschappelijk middenveld daarmee hun weg vinden naar boven én naar beneden. Er is immers niet zozeer behoefte aan een top-down- of een bottom-upbenadering, als wel aan een bottom-downaanpak.

- 4.12 In dit advies is bewust niet uitvoerig ingegaan op de toekomst van het grondwettelijk verdrag en de wegen die de Unie nu kan inslaan. Een definitieve terugkeer naar het pre-Nice tijdperk is in ieder geval uitgesloten. Hopelijk zal uit het brede debat dat de staatshoofden en regeringsleiders voor ogen hebben, duidelijk worden wat de beste weg is. Wel wil het Comité hier toch al voorzichtig aan de alarmbel trekken: in de meeste lidstaten is er nl. helemaal geen sprake van een dergelijk debat, wat het moeilijk maakt te bepalen hoe werkelijk vooruitgang kan worden geboekt.

Brussel, 26 oktober 2005

De voorzitter
van het
Europees Economisch en Sociaal Comité

A.M. SIGMUND

De secretaris-generaal
van het
Europees Economisch en Sociaal Comité

P. VENTURINI

*
*   *

N.B.: bijlage op de volgende bladzijden.

Bijlage: specifieke suggesties om het debat aan te zwengelen

1. Voor het Europees Economisch en Sociaal Comité

- 1.1 Het Comité is vastbesloten zich via zijn leden en hun organisaties, m.n. in de lidstaten, voor de volle 100% en proactief in te zetten voor het debat.
- 1.2 Het Comité zal de onlangs goedgekeurde mededeling van de Commissie over "Plan D" zo snel mogelijk bestuderen. Het stelt tot zijn genoegen vast dat de Commissie gaarne tot samenwerking wil komen. Het Comité wil niet alleen nauw samenwerken met de Commissie maar ook met de andere EU-instellingen, de lidstaten en alle andere partijen die kunnen aanzetten tot debat."
- 1.3 De EESC-leden kunnen op het vlak van communicatie concrete resultaten bereiken (zie verderop); het Comité dringt erop aan dat de Commissie meer gebruikmaakt van dit potentieel.
- 1.4 In het kader van het debat zal het Comité de samenwerking met de nationale sociaal-economische raden en soortgelijke instellingen krachtig stimuleren.
- 1.5 Waar het gaat om thema's van gemeenschappelijk belang moeten de EESC-leden ernaar streven meer pro-actief samen te werken met het Comité van de Regio's.
- 1.6 Het Comité zal nagaan hoe nauwer kan worden samengewerkt met de regionale pers en media, m.i.v. de audiovisuele media, en met de gespecialiseerde pers.
- 1.7 Het Comité zal er actief naar streven systematischer te worden betrokken bij de werkzaamheden van denktanks, m.n. in Brussel.

2. Voor het Europees Parlement

- 2.1 Het Comité stelt voor dat het EP in elke lidstaat werkgroepen bestaande uit specialisten in institutionele communicatie opricht, die de regeringen praktische voorstellen doen i.v.m. de maatregelen en middelen die nodig zijn om een doeltreffende nationale communicatiecampagne op te zetten. Ook zou het EP de verschillende hypothesen i.v.m. de drie of vier meest besproken en omstreden kwesties inzake de toekomst van de Unie kunnen uiteenzetten in een aantal groenboeken. Bedoeling is hiermee het overleg en het debat over deze kwesties op gang te brengen. Het Comité is bereid mee te werken aan de voorbereidende werkzaamheden, door zijn ervaring op dit gebied te delen en steun te verlenen via zijn contacten in de lidstaten en de nationale sociaal-economische raden en soortgelijke instellingen.
- 2.2 Het Comité hoopt dat het EP ten volle gebruik zal maken van zijn bereidheid op te treden als partner in de debatten in de lidstaten en op EU-niveau.
- 2.3 Met het oog op de samenhang verzoekt het Comité het EP en de Commissie erover te waken dat initiatieven van vertegenwoordigers van de maatschappelijke organisaties evenveel steun krijgen als initiatieven van verkozen en andere vertegenwoordigers van Europese, nationale, regionale en lokale organen. Het gaat niet aan dat de civiele samenleving aan de zijlijn zou moeten blijven staan.

2.4 Het EP zou moeten overwegen een aanzienlijk deel van het EU-budget voor communicatie vrij te maken voor lokale debatten over het Europese integratieproces, zodat de middelen van de nationale en lokale overheden en van de maatschappelijke organisaties kunnen worden aangevuld.

3. **Voor de Europese Commissie**

3.1 Het Comité is ermee ingenomen dat de Commissie het zgn. "Plan D" voor debat, democratie en dialoog heeft voorgesteld, en zal zo snel mogelijk nagaan of dit plan een antwoord biedt op de huidige problemen. Ook neemt het Comité kennis van het Actieplan van 20 juli 2005 voor een betere communicatie over Europa, waarin wordt bepaald dat het budget van de vertegenwoordigingen van de Commissie in de lidstaten aanzienlijk zal worden opgetrokken.

3.2 In dit verband wil het Comité er de vertegenwoordigingen van de Commissie op wijzen dat de EESC-leden op het vlak van communicatie een belangrijke rol te vervullen hebben, waarvan op dit moment evenwel te weinig gebruik wordt gemaakt. De leden kunnen en moeten worden betrokken bij de lokale, regionale en nationale debatten en activiteiten.

3.3 In dit verband verzoekt het Comité de Commissie er tevens voor te zorgen dat het Comité en zijn leden ten volle worden betrokken bij de initiatieven die in "Plan D" zullen worden aangekondigd na behandeling door het EP en advies van het Comité. Dit geldt vooral voor alle democratische aspecten (het kan niet zijn dat het Comité geen centrale plaats toebedeeld krijgt bij de ronde-tafelbijeenkomst ter zake), de organisatie van regionale evenementen door de "Europe Direct"-centra en alle voorstellen inzake de bevordering van de deelname van de burgers aan het democratische proces.

3.4 De Commissie zou moeten vooruitlopen op een aantal bepalingen van het grondwettelijk verdrag die verband houden met het democratische bestel van de EU. Op die manier kan de burger worden gerustgesteld en zal het debat democratischer worden en aan diepgang winnen.

3.5 Zo zou het maatschappelijk middenveld nu al kunnen worden geraadpleegd over de inhoud van de Europese regeling waarin de procedures voor de uitvoering van het burgerinitiatief moeten worden vastgelegd. Het Comité zou kunnen worden verzocht hierover een verkennend advies uit te brengen. Verder zou het Comité initiatieven van de maatschappelijke organisaties kunnen steunen.

3.6 De bepalingen met betrekking tot de participatiedemocratie, en meer specifiek de wijze waarop het Comité wordt geraadpleegd en de rol van het Comité, zouden in een reeks mededelingen van de Commissie moeten worden gedefinieerd.

3.7 De Commissie zou kunnen overwegen een wetgevingsvoorstel voor een volwaardig communicatiebeleid in te dienen, zodat een oplossing kan worden gevonden voor het ontbreken van een rechtsgrondslag, een probleem dat tot nog toe werd doodgezwegen en dat ertoe heeft geleid dat allerlei informele mechanismen werden uitgedokterd en een weinig evenwichtige aanpak werd gevolgd. Alleen al de indiening van een dergelijk voorstel zou volgens het Comité het debat aanzwengelen.

- 3.8 Om een communicatiestrategie te kunnen uitvoeren die beantwoordt aan de verwachtingen van de burger, moeten de nodige middelen worden vrijgemaakt.
- 3.9 Als zij eenmaal over de nodige middelen beschikken zal het de media, de lokale en regionale autoriteiten, de politieke groeperingen en de maatschappelijke organisaties niet moeilijk vallen hun rol als doorgeefluik te vervullen. Zij zullen dan in staat zijn de gevolgen van de integratie duidelijk te verwoorden op een manier die recht doet aan wat leeft bij de lokale bevolking.

4. **Voor alle EU-instellingen**

- 4.1 De Europese instellingen moeten hun steentje bijdragen aan de coördinatie van de communicatie-activiteiten van politieke groeperingen, lokale en regionale overheden en maatschappelijke organisaties door samenwerking en de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden te stimuleren. Zo zou het Comité de maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met communicatie ertoe kunnen aanzetten op Europees niveau goede praktijkvoorbeelden (en knowhow) uit te wisselen. Ook zou het op Europees niveau feedbackregelingen kunnen opzetten voor de beoordeling van de voorstellen, op- en aanmerkingen en aanbevelingen die het publiek tijdens de door het maatschappelijk middenveld georganiseerde debatten naar voren brengt. Ten slotte is het Comité steeds bereid grensoverschrijvende en multinationale initiatieven te steunen.
- 4.2 Het Comité dringt erop aan dat de interinstitutionele informatiegroep een specifiek en permanent mandaat wordt verleend. Zo zou zij moeten nagaan hoe het publiek tegen Europa aankijkt, goede praktijkvoorbeelden moeten bestuderen, en vaker en op regelmatigere basis moeten bijeenkomen om de communicatieproblematiek te bespreken.

5. **Voor de lidstaten**

- 5.1 Het Comité verzoekt het Oostenrijkse en Finse voorzitterschap om het zogenaamde "Wicklow-initiatief" nieuw leven in te blazen. Dat wil zeggen dat de ministers van Europese zaken weer op informele basis bijeen zouden komen om de communicatieproblematiek en de daarmee samenhangende uitdagingen te bespreken.
- 5.2 Ook verzoekt het Comité de Raad de "Wicklow-groep" een permanent mandaat te verlenen en haar op te dragen regelmatig verslag uit te brengen.
- 5.3 De lidstaten wordt opgeroepen een regeling voor de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden en benchmarking uit te werken, eventueel via de "Wicklow-groep".
- 5.4 Ten slotte wil het Comité de lidstaten erop wijzen dat het beginsel van participatiedemocratie moet worden toegepast op de sleutelstrategieën van de EU ter bevordering van groei, werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling.

6. **Voor de nationale sociaal-economische raden en soortgelijke instellingen**

- 6.1 De nationale en Europese instellingen moeten voor de logistieke ondersteuning van deze initiatieven zorgen. De nationale sociaal-economische raden en soortgelijke instellingen zouden de debatten op nationaal niveau kunnen coördineren door een tijdschema voor de

verschillende evenementen op te stellen en samen te werken met het Comité, dat voor de nodige documentatie kan zorgen en sprekers kan contacteren.

ADVIES VAN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

CdR 250/2005 def.

CONST-032

Brussel, 21 oktober 2005

ADVIES
van het
Comité van de Regio's
van 13 oktober 2005
over
"De denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie"

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

GEZIEN het besluit van het Europees Parlement van 6 september 2005 om het CvDR overeenkomstig artikel 265, lid 4, van het EG-Verdrag over dit onderwerp te raadplegen,

GEZIEN het besluit van zijn voorzitter van 27 juli 2005 om de heren **Schausberger**, vertegenwoordiger van de deelstaat Salzburg in het Comité van de Regio's (AT/EVP), en **Tope**, lid van de Greater London Authority (UK/ALDE), overeenkomstig art. 40, lid 2, van zijn reglement van orde als algemeen rapporteurs voor het op te stellen advies aan te wijzen,

GEZIEN het door de staatshoofden en regeringsleiders op 29 oktober 2004 ondertekende "Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa" (CIG 87/04 rev. 1, CIG 87/04 Add 1 rev. 1, CIG 87/04 Add 2 rev. 1),

GEZIEN zijn advies van 17 november 2004 over het "*Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa*" (CdR 354/2003 fin¹),

GEZIEN zijn verslag van 6 november 2001 over "Burgerbetrokkenheid" (CdR 436/2000 fin),

heeft tijdens zijn op 12 en 13 oktober 2005 gehouden 61e zitting (vergadering van 13 oktober) het volgende advies uitgebracht:

*

*   *

---

¹ PB C 71 van 22.3.2005, blz. 1.

STANDPUNTEN EN AANBEVELINGEN VAN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

(a) Achtergrond

1. Om vrede, vrijheid en welvaart te garanderen is er behoefte aan een politiek sterke en democratische Europese Unie, aan sterk Europees leiderschap en aan intensieve samenwerking tussen de instellingen om het Europese project weer op de rails te krijgen.
2. Een te lange denkpauze zou het imago van de Europese Unie schaden. Daarom dringt het CvdR erop aan dat alle instellingen zich inspannen om terug te gaan naar de kern van het Europese ideaal en het Europese integratieproject.
3. De ingelaste denkpauze moet worden aangegrepen om de standpunten van de burgers ten aanzien van de EU te analyseren en de voornaamste door de burgers gesteunde doelstellingen, waarden en beginselen van de EU, zoals solidariteit, efficiency, transparantie en samenwerking, opnieuw in de verf te zetten.
4. Het Comité verwijst in dit verband naar het belang van de grondrechten van de EU zoals die zijn geformuleerd in het handvest dat in het grondwettelijk verdrag is opgenomen.
5. De Europese Unie moet duidelijk laten zien dat zij de uitslag van de referenda in Frankrijk en Nederland serieus neemt. Als met het proces tot ratificatie van het grondwettelijk verdrag zou worden doorgegaan zonder het oorspronkelijke tijdschema aan te passen en zonder dat op Europees niveau ernstig zou worden nagedacht, zou daarvan een verkeerd signaal voor de burgers van Europa kunnen uitgaan. Ook zou dat kunnen leiden tot afwijzingen van het grondwettelijk verdrag in andere lidstaten.
6. Aan de afwijzingen liggen vele uiteenlopende redenen ten grondslag, waarvan sommige wellicht niets met het verdrag te maken hebben. Het is daarom cruciaal om de inspanningen vooral te richten op de context van het debat, en dit toe te spitsen op het bereiken van een overeenkomst over de financiële vooruitzichten. Niettemin heeft al ruim de helft van alle lidstaten het verdrag op een door hen gekozen wijze geratificeerd en moeten de besluiten in die lidstaten evenveel gewicht in de schaal leggen als die van de lidstaten die "nee" hebben gestemd.
7. Het CvdR herhaalt dat het grote waarde hecht aan het grondwettelijk verdrag en aan de vooruitgang die hiermee wordt geboekt. Het grondwettelijk verdrag staat garant voor betere Europese governance, omdat de EU die hiermee wordt beoogd, aanzienlijk beter, eenvoudiger en transparanter zal kunnen functioneren dan op grond van de huidige verdragen mogelijk is.
8. Bij de verdieping van de discussie over de toekomst van de Europese Unie moeten de EU-instellingen zich vooral richten op de voordelen die lidmaatschap en burgerschap in de praktijk voor de burgers (kunnen) opleveren.
9. Om het vertrouwen van de Europese burgers in het Europese project te herstellen, moeten de instellingen van de EU:
  - niet langer wachten met het nemen van besluiten op die beleidsterreinen waar EU-optreden de Europese burgers een echte meerwaarde biedt;

- steeds meer decentraal te werk gaan, waarbij het subsidiariteitsbeginsel in acht genomen en gepromoot moet worden, en ook op subnationaal niveau moet worden toegepast;
  - het heft in handen nemen om duidelijk te maken dat een politieke unie de culturele en taalverscheidenheid niet ondermijnt;
  - laten zien dat Europa de burger de kans geeft om zich in Europees verband op persoonlijk en beroepsgebied te ontplooien;
  - een permanente interactieve dialoog met de burgers opstarten;
  - de transparantie vergroten – met name door de werkzaamheden van de Raad toegankelijker te maken – om de burgers meer inzicht te bieden in de besluitvorming van de EU.
10. De instellingen moeten het subsidiariteitsbeginsel op alle fronten blijven promoten en moeten daarbij gebruikmaken van de voordelen die de grotere nabijheid van de regionale en lokale instanties de burger biedt.
11. De lidstaten dienen de politieke integratie van de EU, die voor de ontwikkeling van een uitgebreide Unie van essentieel belang is, te verdiepen. Tegelijkertijd moeten de oogmerken, de potentiële geografische grenzen en de langetermijndoelstellingen van het Europese integratieproces worden gedefinieerd; ook moet het EU-lidmaatschap respect voor de autonomie van democratische instanties op lokaal en regionaal niveau met zich meebrengen binnen het nationale grondwettelijke kader.
12. Politici op nationaal, regionaal en lokaal niveau moeten de verantwoordelijkheid nemen voor hun optreden op de terreinen waarop zij bevoegd zijn, en een einde maken aan de gewoonte om "Brussel" als zondebok te gebruiken. De Europese Unie heeft alleen kans van slagen als politici op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau hun taken met verantwoordelijkheidszin verdelen en als zij erkennen dat respect voor de instellingen een absoluut noodzakelijke voorwaarde is voor goed bestuur.

(b) Structuur van het debat

13. De EU-instellingen moeten de discussie aangaan met de burgers en gemeenschappen die zij vertegenwoordigen, uitgaande van de open benadering die geleid heeft tot het opstellen van het ontwerpverdrag door de Europese Conventie, waarin nationale parlementen, politieke partijen, lokale en regionale overheden, sociale partners en maatschappelijke organisaties waren vertegenwoordigd. In deze discussie moet voor de burgers verduidelijkt worden welke politieke, economische en sociale meerwaarde een Europese Unie heeft.
14. Als instelling die de lokale en regionale overheden in de EU vertegenwoordigt, ziet het CvdR voor zichzelf een actieve rol weggelegd bij de politieke en institutionele initiatieven die ontplooid worden tijdens de denkpauze die de staatshoofden en regeringsleiders hebben aangekondigd. In dit verband stelt het een routekaart¹ voor om een werkelijk decentraal debat van de grond te krijgen.
15. Lokale en regionale overheden moeten de burgers betrekken bij en informeren over kwesties die in de discussie over de toekomst van de Europese Unie ter sprake zijn gebracht en die hen aangaan. Ook dienen zij beter uit te leggen hoe de Europese integratie werkt en wat er in de praktijk is bereikt. Dit moet gebeuren via een decentraal, d.w.z. op regionaal en lokaal

---

¹ Zie bijlage.

niveau uitgevoerd voorlichtingsbeleid, omdat een discussie die louter op Europees niveau plaatsvindt een ver-van-mijn-bed-show voor de burgers zal blijven. Volgens het CvdR is er dan ook behoefte aan gestructureerd overleg over de grenzen heen, dat op nationaal, regionaal en lokaal niveau wordt vormgegeven, waarbij ook zijn leden worden betrokken en dat op steun van de EU-instellingen kan rekenen.

16. Het CvdR wijst in dit verband nogmaals op de kenmerken van de bottom up-aanpak zoals die bij het CvdR wordt toegepast. Via zijn leden tracht het CvdR erachter te komen hoe de regionale en lokale overheden tegen het beleid en de instellingen van de EU aankijken, waaruit het vervolgens ten behoeve van de andere instellingen politieke conclusies en beleidsaanbevelingen distilleert.
17. De dialoog met de burgers mag niet tot eenmalige campagnes beperkt blijven en niet in details betreffende de werking van de instellingen blijven steken. Daarom dringt het CvdR er bij de EU op aan, informatie te verstrekken die voor de burgers van onmiddellijk praktisch nut is en die hen in staat stelt de kansen die de EU biedt, ook daadwerkelijk te kunnen gaan benutten.
18. De EU, de lidstaten en de regionale en lokale overheden dienen nieuwe, creatieve methoden voor interactie met de burgers in te voeren. Bij deze discussie moet gebruik worden gemaakt van moderne elektronische media (zoals bij het forum "Europa hört zu" in Oostenrijk en het "National forum on Europe" in Ierland) en moet ervoor worden gezorgd dat de boodschap toegankelijk is in de moedertaal van de burger, en niet alleen in selecte EU-talen. Verder rust op de EU-instellingen en de lidstaten tot op zekere hoogte de verantwoordelijkheid om feitelijk onjuiste beweringen over de EU, waar burgers met name via de media mee geconfronteerd kunnen worden, te weerleggen.
19. De lokale en regionale media, en met name de lokale pers, spelen in dit verband een cruciale rol, vooral ook omdat zij zaken voor de burgers op begrijpelijke wijze en in hun eigen taal kunnen uitleggen.

(c) Aandachtspunten

Algemeen

20. De bepalingen in het grondwettelijk verdrag betreffende de territoriale dimensie van de EU en de inspraak van de lokale en regionale overheden, zowel institutioneel - via het CvdR - als in meer algemene zin, vormen een belangrijke positieve ontwikkeling.
21. De EU-instellingen wordt verzocht eraan mee te werken dat er in de EU, de lidstaten en bij de regionale en lokale overheden een echte "subsidiariteitscultuur" ontstaat. Zij moeten de in het grondwettelijk verdrag opgenomen beginselen van subsidiariteit en evenredigheid terstond toepassen als eenvoudige en doeltreffende middelen om de burgers te laten zien dat de EU, in het streven naar betere wetgeving, alleen ingrijpt als Europees optreden een duidelijke meerwaarde heeft.
22. Het CvdR zou graag zien dat in de tenuitvoerlegging van het beleid en de wetgeving van de EU plaats wordt ingeruimd voor het "nabijheidsbeginsel". Hiermee zou duidelijk worden aangetoond dat de bereidheid bestaat om onverwijld in te gaan op de roep van de burgers om tot meer transparante werkwijzen over te gaan. In dit verband kan bijv. de invoering van een

nieuw rechtsinstrument ter vereenvoudiging van interregionale en grensoverschrijdende samenwerking, met inbegrip van economische en sociale samenwerking, worden opgevat als een helder signaal dat Europa de afstand tot de burger wil verkleinen.

23. Het zou goed zijn als deze elementen een plaats kregen in het verdrag, maar vele acties en verplichtingen die uit deze bepalingen voortvloeien kunnen nu al in het optreden van de Gemeenschap worden ingepast. Zo zou in effectbeoordelingen ook gekeken kunnen worden naar de financiële en administratieve gevolgen die nieuwe EU-wetgeving heeft voor lokale en regionale overheden.
24. Wat goed bestuur betreft, is het CvdR vooral ingenomen met onderstaande elementen uit het verdrag (tijdens de denkpauze moet ervoor gezorgd worden dat zij behouden blijven en dat er in de praktijk werk van wordt gemaakt):
  - erkenning van de rol van lokale en regionale overheden bij het besturen van de EU;
  - beter overleg voordat wetgevingsvoorstellen worden gepubliceerd;
  - rekening houden met de financiële en administratieve lasten die op het bord van lokale en regionale overheden terechtkomen;
  - verruiming van de definitie van subsidiariteit, die ook de lokale en regionale bestuurslaag omvat;
  - erkenning van de culturele en taalverscheidenheid als een bron van rijkdom die bescherming verdient, en van samenwerking en integratie als grondbeginselen van de EU;
  - vergroting van de rol van het Comité van de Regio's, met name door het CvdR het recht te geven naar het Europese Hof van Justitie te stappen om zijn eigen prerogatieven te vrijwaren of schendingen van het subsidiariteitsbeginsel aan de kaak te stellen;
  - verwijzing naar vertegenwoordigende organisaties (bijv. van lokale of regionale overheden).

Specifieke onderwerpen voor het debat

25. Het CvdR acht het van kapitaal belang dat de EU over toereikende middelen beschikt om zich van haar taken te kunnen kwijten, en bevestigt zijn steun aan de Commissievoorstellen inzake de financiële vooruitzichten voor de periode 2007-2013.
26. Het is nu tijd om te gaan nadenken over de vraag op welke wijze de EU op lange termijn moet worden gefinancierd en om de democratische controle op de begroting door het Europees Parlement te versterken.
27. Het CvdR wijst de lidstaten erop dat het cohesiebeleid een terrein is waarop EU-optreden sinds jaar en dag een duidelijk bewezen meerwaarde heeft. Door de zichtbaarheid van cohesiemaatregelen kunnen de burgers dagelijks appreciëren dat het werk van de EU in de praktijk effect sorteert. Het cohesiebeleid, dat ten grondslag ligt aan de Europese solidariteit, maakt dat het Europees sociaal model zich onderscheidt van andere voorbeelden van transnationale integratie.
28. Het CvdR herhaalt zijn steun voor het partnerschap voor groei en werkgelegenheid (Lissabonstrategie) omdat hiermee voor een evenwicht kan worden gezorgd tussen economische doelstellingen, duurzame ontwikkeling en de modernisering en vooruitgang van het Europees sociaal model.

29. Opvoering van het concurrentievermogen van de EU impliceert ook dat de burgers van Europa moeten worden geholpen om hun talenten en creativiteit over de nationale grenzen heen te ontplooiën. De meerwaarde van een pluriculturele EU zal ongetwijfeld veel tastbaarder worden als de Europeanen beginnen te ervaren dat zij daadwerkelijk in een Europese maatschappijcontext leven. Teneinde het concurrentievermogen te vergroten en de burgers voor het Europese project warm te maken, moet de EU ermee doorgaan om het vrije personenverkeer te vergemakkelijken en de mobiliteit binnen de EU te bevorderen.
30. Het CvdR steunt de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling en onderstreept met name dat de activiteiten en de financiële steun van de EU ter verbetering van het milieu een aanjagend effect moeten hebben op nationaal, regionaal of lokaal niveau.
31. Het CvdR wijst er nog eens op dat het Europees burgerschap een uniek onderdeel vormt van de Europese identiteit en niet in de plaats komt van het burgerschap van een lidstaat.
32. Het CvdR pleit voor veel meer investeringen en samenwerking op het gebied van onderwijs (inclusief kansen op levenslang leren voor alle burgers), onderzoek en innovatie op Europees en nationaal niveau, omdat dit het beste middel is om meer en betere banen voor de burgers van Europa te creëren en om de mondiale concurrentie het hoofd te kunnen bieden.
33. Om beter te kunnen uitleggen waar Europa voor staat en wat het doet, moeten nationale, regionale en lokale overheden verder werken aan bewustwording, bijv. door de invoering van specifieke lessen op scholen, door in het onderwijsprogramma een Europese dimensie in te bouwen, door volwasseneneducatie, en door leerkrachten gericht op te leiden.
34. Bovendien moet ernaar worden gestreefd om lokale en regionale ambtenaren, die dagelijks worden geconfronteerd met regels en voorschriften, een positiever beeld van Europa te geven.

(d) Evaluatie

35. Met het oog op de evaluatie van de uitkomsten van het debat in de denkpauze, dienen de EU-instellingen en de lidstaten het oor bij de burgers te luisteren te leggen.
36. Tijdens deze denkpauze zullen er ongetwijfeld verschillende scenario's ter sprake komen. Het CvdR is er echter geen voorstander van om het grondwettelijk verdrag af te blazen en verder te gaan met het Verdrag van Nice, maar pleit ervoor om op basis van consensus toe te werken naar ratificatie tegen 2009.
37. Het CvdR wil actief aan de herstart van het grondwettelijk proces deelnemen en het Europees Parlement graag terzijde staan om een succesvolle afloop mogelijk te maken.

Brussel, 13 oktober 2005

De voorzitter
van het
Comité van de Regio's

De secretaris-generaal
van het
Comité van de Regio's

*
* *

BIJLAGE

Voorstel voor een routekaart van het CvdR ten behoeve van een decentraal debat tijdens de denkpauze

Uitgangspunten

- In de denkpauze moet op actieve en dynamische wijze van gedachten worden gewisseld en moeten de Europese instellingen de boer op om de aanzet te geven tot een gestructureerd en decentraal debat van hoge kwaliteit over Europa waarin de onderwerpen aan bod komen die er voor de mensen echt toe doen.
- Het debat zou niet zozeer moeten gaan over de wijze waarop het grondwettelijk verdrag wordt geratificeerd, als wel over governance. Het zou moeten worden gebaseerd op het "nabijheidsbeginsel" en daarom in de Europese regio's en steden en niet in Brussel moeten worden gevoerd. In plaats van over het grondwettelijk verdrag zelf zou er gediscussieerd moeten worden over de meerwaarde, de fundamentele waarden en het beleid van de EU en over de vraag waar we met de Unie naar toe willen.
- De uitvoerende en wetgevende instellingen op lokaal en regionaal niveau zouden zich proactief moeten opstellen en ten volle betrokken moeten worden bij het debat over de toekomst van de Unie, en hun verantwoordelijkheid ten opzichte van de burgers moeten opnemen.
- Mogelijke onderwerpen voor het debat: rol en belang van de grondrechten zoals verankerd in het handvest dat in het grondwettelijk verdrag is opgenomen, het Europees sociaal model, solidariteit, subsidiariteit en evenredigheid, de interne markt, concurrentievermogen, groei en werkgelegenheid, milieu, duurzame ontwikkeling, energiebeleid, dienstverlening en de financiering daarvan, de economische aspecten van de Economische en Monetaire Unie, de gevolgen van de mondialisering voor het MKB, rechten en vrijheden en het met het Europees burgerschap samenhangende gevoel "erbij te horen", de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, uitbreiding vis-à-vis verdieping, en het beleid inzake onderwijs, onderzoek en innovatie. Bij het bespreken van deze thema's dient rekening te worden gehouden met de concrete situatie op lokaal en regionaal niveau.
- Het CvdR wil in samenwerking met het Europees Parlement een proactieve rol spelen; Europarlementsleden en lokale en regionale gekozen bestuurders moeten eendrachtig het heft in handen nemen om tijdens de denkpauze tot de democratische discussie over het beleid bij te dragen.
- Om de voorgestelde maatregelen adequaat en doeltreffend ten uitvoer te kunnen leggen, zou het CvdR gaarne meer financiële middelen krijgen. Nog liever zou het hiervoor vanaf 2006 de beschikking willen hebben over een nieuwe begrotingslijn.

Voorgestelde maatregelen voor de periode 2006-2009

- In alle lidstaten zouden er gelijktijdig "platforms voor Europa" moeten worden opgezet waar burgers zich in alle openheid kunnen informeren en vrijelijk van gedachten kunnen wisselen over de waarden, doelstellingen en grenzen van Europa:
  - 1e fase (oktober 2005 – maart 2006): oprichting van regionale comités samengesteld uit "ambassadeurs" van de lokale en regionale overheden, met inbreng van hun leden en netwerken, politieke partijen, leden van regionale en nationale parlementen, lokale en regionale media, het maatschappelijk middenveld en betrokkenen uit sociale en

onderwijskringen, teneinde de bewustwording bij de burgers en met name jongeren te vergroten en het Europese beleid beter in de verf te zetten;

- 2e fase (januari 2006 – juni 2009): organisatie van plaatselijke openbare bijeenkomsten over de in kaart gebrachte problemen, met deelname van leden van het CvdR en het Europees Parlement;
  - definiëring van doelgroepen: lokale en regionale overheden, journalisten, leraren, jongeren, enz.;
  - vaststelling, in samenwerking met het Europees Parlement en met hulp van de media, van de problemen die de burgers het belangrijkste vinden, via openbare bijeenkomsten waar zij hun problemen en zorgen kunnen uiten;
  - terbeschikkingstelling van diverse communicatiemiddelen aan de leden van het CvdR;
  - berichtgeving in lokale en nationale media;
  - gebruikmaking van online discussiefora en creatie van virtuele regionale fora;
  - publicatie van voorlichtingsmateriaal;

- 3e fase (vanaf januari 2007): evaluatie en verwerking van de uitkomsten van de in Europese steden en regio's gehouden discussies;
  - invoering van jaarlijks door het CvdR in Brussel te houden seminars voor lokale en regionale media, in samenwerking met andere EU-instellingen en met financiële ondersteuning van de Commissie. Eerste seminar gepland voor 2006;
  - opstellen - in samenwerking met de Brusselse vertegenwoordigingen van lokale en regionale overheden en de eenheid Pers en communicatie van het CvdR - van een studie over de voorlichting aan en de contacten met lokale en regionale media. Dit thema kan de rode draad worden van de Open Days 2006;
  - opstellen van een specifieke, voor het grote publiek bestemde brochure over de meerwaarde van Europees optreden en de betekenis daarvan voor de Europese burger. Deze brochure moet door de leden van het CvdR worden gepresenteerd en zou de aandacht van de burger moeten trekken door zijn vernieuwende aanpak, informatieve inhoud en heldere en begrijpelijke taal;
  - lancering van een bewustwordingscampagne voor de Europese burgers, vooral gericht op jongeren die in 2009 voor het eerst gaan stemmen en die derhalve de Europese burgers van morgen zijn.

PROCEDURE

Titel	De Denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie				
Procedurenummer	2005/2146(INI)				
Reglementsartikel(en)	art. 45				
Commissie ten principale Datum bekendmaking toestemming	AFCO 7.7.2005				
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	Allemaal 7.7.2005				
Geen advies Datum besluit	DEVE 30.8.2005	INTA 12.9.2005	BUDG 15.11.2005	CONT 3.10.2005	ECON 28.9.2005
	EMPL 7.9.2005	ENVI 15.9.2005	IMCO 4.10.2005	TRAN 12.9.2005	PECH 29.8.2005
	PETI 11.10.2005				
Nauwere samenwerking Datum bekendmaking					
In het verslag opgenomen ontwerpresolutie(s)					
Rapporteur(s) Datum benoeming	Andrew Duff 13.7.2005		Johannes Voggenhuber		
Vervangen rapporteur					
Behandeling in de commissie	13.7.2005	15.9.2005	3.10.2005	4.10.2005	13.10.2005
	24.10.2005	17.11.2005	23.11.2005	24.11.2005	29.11.2005
Datum goedkeuring	15.12.2005				
Uitslag eindstemming	voor: 22		tegen: 2		
	onthoudingen: 1				
Bij de eindstemming aanwezige leden	James Hugh Allister, Jens-Peter Bonde, Carlos Carnero González, Richard Corbett, Panayiotis Demetriou, Andrew Duff, Maria da Assunção Esteves, Genowefa Grabowska, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Íñigo Méndez de Vigo, Borut Pahor, Rihards Pīks, Marie-Line Reynaud, Sérgio Sousa Pinto, Alexander Stubb, Riccardo Ventre, Johannes Voggenhuber				
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Pervenche Berès, Jean-Louis Bourlanges, Elmar Brok, Klaus Hänsch, Alain Lamassoure, Raimon Obiols i Germà, Gérard Onesta, Reinhard Rack, György Schöpflin, Jacques Toubon				
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	Sophia in 't Veld, Thomas Wise				
Datum indiening – A6	16.12.2005		A6-0414/2005		